EKİM

İşçi sınıfının kurtuluşu kendi eseri olacaktır

BÜTÜN ÜLKELERİN PROLETERLERİ, BİRLEŞİN!

Sayı: 128, 1 Eylül '95

5 Ağustos dersleri

5 Ağustos Ankara yürüyüşünün üzerinde önemle durulması gereken sonuçlarından biri, hain sendika bürokratlarının işçi sınıfını sermaye iktidarının en ağır suçlarından birine, şovenizme alet etme girişimleridir. Bu amaçla "görevli" kılığındaki faşist beslemeleri bilinçli ve etkin bir biçimde kullanmaya çalıştılar. Uzun yıllardır işçilerin kitlesel bir hak arama eyleminde böyle bir olay ilk kez yaşanmaktadır. Elbette sinsi şoven amaçlarla işçi eylemlerini Türk bayraklı gösterilere dönüştürmek yoluna daha önceleri de zaman zaman gidilmişti. Fakat bu pasif ve masum bir görüntü içinde yapılıyordu. Oysa 5 Ağustos'ta bu belli sloganlar eşliğinde etkin bir girişim olarak sahnelenmek istendi. Amaç yalnızca sermaye devletinin Kürt halkının haklı özgürlük mücadelesine karşı yürüttüğü kirli savaşa destek vermekten ibaret değildir. Fakat yanısıra, tam da bu yolla, işçilerin sermayeye karşı artan hoşnutsuzluğu saptırılmaya, dejenere edilmeye, işçi hareketi içinde telafisi güç bölünmeler yaratılmaya çalışılmaktadır.

5 Ağustos'taki bu ilk girişimlerin sonuçlarını muhakkak ki özel bir tarzda değerlendirecek olan düzen cephesi, Türk-İş yönetimiyle organik bir işbirliği içinde bu kirli yol ve yöntemleri bundan böyle daha etkin bir biçimde kullanmak yoluna gidecektir.

Kuşkusuz ki bundan umulan sonucu almak öyle kolay değildir. İşçi sınıfının yapısı, sermayeye karşı büyüyen öfkesi, mücadele birikimi ve değerleri, işçi sınıfı saflarındaki ilerici-devrimci güçlerin potansiyel güç ve imkanları, bu hain girişimi boşa çıkarmak için fazlasıyla yeterlidir. Ne var ki, bu konuda bilinçli bir çaba içinde olmak, meydanı bir kere daha bu hain bürokratlara ve onların beslemesi faşist güruha bırakmamak kaydıyla.

5 Ağustos eylemi bir kez daha göstermiştir ki, işçi sınıfı saflarında şovenizme karşı etkin ve sistematik bir mücadele yürütmek, kardeş Kürt halkının meşru ulusal haklarını kararlılıkla savunmak ve ulusal özgürlük mücadelesinin haklılığını geniş işçi kitlelerine sabırla anlatmak, devletin kirli savaş suçlarını etkin bir biçimde teşhir etmek, tüm bunlar yaşamsal önemdedir. Milliyetçilik burjuvazinin kitleler üzerindeki politik etkisinin en önemli alanlarından biridir. Bütün ülkelerin geçmiş ve bugünkü deneyimleri buna tanıklık etmektedir. Dolayısıyla gerici-şoven milliyetçiliğe karşı kararlı bir mücadele gereklidir. İşçi kitlelerinin saptırılan yurtseverliğini emperyalizme, emperyalizmin işbirlikçisi ve "vatan" satıcısı burjuvaziye ve Türk-İş'in CİA yetiştirmesi sendika ağalarına karşı mücadele kanalına akıtmak önümüzdeki dönemin temel görevlerinden biridir.

5 Ağustos'un bir öteki temel dersi, özellikle sınıf hareketinin bugünkü gelişme düzeyinde, sendikal örgütlenmenin işçiler için taşıdığı çok özel önemin bir kez daha açığa çıkmış olmasıdır. Sendikalar iktisadi mücadelenin vazgeçilmez araçları olmalarından gelen temel önemlerinin ötesinde, bugün için işçi sınıfının tek örgüt biçimi olmalarından gelen bir çekiciliğe ve otoriteye de sahiptirler işçi kitleleri içinde. İşçiler sendikacıların ihanetini döne döne yaşadıkları halde sendikalara ısrarla sahip çıkmaktadırlar. Kendi başına alındığında işçilerin sendikalarına sahip çıkması kuşku yok ki son derece olumlu bir tutumun ifadesidir. Ne var ki, işçi hareketinin politik bilinç yönünden zayıflığı ve sermaye uşaklarının sendika aygıtlarına tam hakimiyeti koşullarında bu önemli bir zaaf alanına dönüşebilmektedir. 5 Ağustos eylemi bunu bir kez daha göstermiştir. Sendika bürokratlarının geniş işçi kitlelerini kolay etkilemeleri, denetlemeleri ve yönlendirmelerinin gerisinde, tam da sendika aygıtına hakimiyetleri vardır.

Bu olgu, sendikal alanda daha etkin bir

mücadelenin, sendika bürokratlarının sürekli ve sistematik bir teşhirinin ve sendikaları tabandan devrimci inisiyatifi geliştirerek devrimcileştirmenin, bu amaçla öteki şeyler yanında sınıf hareketi saflarında devrimci sendikal bir muhalefeti örgütlemenin, bugünkü koşullarda yakıcı önemini gösteriyor. Sendikalar işçi sınıfının birleşme ve mücadele örgütleri olmaları gerekirken, bugün sermayenin hizmetinde işçi sınıfına karşı kontrol mekanizmaları olarak kullanılabiliyorlar. Türk-İş aygıtı bugün gerçek anlamda devletin bir parçasıdır ve sermayenin tam hizmetindedir. Sendikalar tabandan adım adım devrimcileştirilerek bu bürokratik aygıt parçalanmadan sınıf hareketinde ciddi bir mesafe kaydetmek olanaklı değildir.

5-8 Ağustos eylemlerinin bir başka temel sonucu şube platformlarının iflasının bir kez daha tescil edilmesidir. Bunlar 2 Ağustos'taki nispeten ileri açıklamaları ve vaatlerine rağmen, 5 Ağustos'ta meydanı taşradan gelen bir avuç fa-şist sendika kadrosuna bırakmışlardır. 8 Ağustos'ta ise, 20 Temmuz'un bile çok gerisinde kalmışlardır. Önemle belirtelim ki, iflas eden bir politika ve mücadele anlayışıdır. İflas eden reformizmdir, Türk-İş'in daha incelmiş biçimiyle sürdürülmek istenen sendikal anlayış ve alışkanlıklarıdır. Devrimci ve militan bir sınıf çizgisi izlenmeden ve taban inisiyatifinin ve denetiminin önü sınırsızca açılmadan, Türk-İş yönetimine muhalefet etmek bir yana, onların hareket alanı dışına bile çıkılamaz. Bu politika ve anlayışla işçi tabanına da hiçbir biçimde güven verilemez. 20 Temmuz ve İşçi Kurultayı'nın ardından, 5-8 Ağustos eylemleriyle bu yeniden kanıtlanmış ve şube platformlarının iflası tescil edilmiştir. Eğer hala "sınıftan yana" olmak iddiasında şube ya da sendikalar varsa ve bunda samimilerse, hiç değilse son bir yılın toplu bir değerlendirmesini yüreklice ve tüm açıklığı ile yapmalı ve bunu tabana sunmalıdırlar. Ve bundan böyle, şube platformları olmak adına tabandan gelen devrimci inisiyatifi boğmak ve denetlemek değil, tam tersine ona tabi olmak, onun hizmetine ve denetimine girmek yoluna gitmelidirler.

Komünistlere gelince, onlar şube platformlarına egemen politika ve anlayışlara yöneltikleri ideolojik-politik saldırıyı zayıflatmamak, fakat olanaklı sınırlar içinde, buradaki imkanlardan sınıf hareketinin devrimci gelişmesi için en iyi şekilde yararlanmak çizgisi izlemelidirler.

20 Temmuz'un ardından 5-8 Ağustos eylemlilikleri de, komünistlerin yalnızca şube platformlarıyla ilgili değil, fakat öncü sektörlerin önemi ve sınıf hareketi saflarındaki öncü işçi kuşağının durumu hakkında söylediklerini yeniden doğrulamıştır. Sektör olarak değil, fakat tek tek direniş birimleri olarak Polisan, Aras Kargo ve Tuzla Deri işçilerinin bile, 8 Ağustos eylemine hakim kılınmaya çalışılan olumsuz havayı bir parça olsun dağıtmadaki rolü somut olarak gözlemlenebildi. Bu aynı zamanda, tekil ya da yerel direnişlerin sınıf kitlelerine mücadele ruhu aşılamak, genel çaptaki kitle eylemlerini beslemek bakımından taşıdığı önemi de gösterdi.

Sınıf hareketi içinde önemli bir birikimi ifade eden ileri işçiler kuşağının militan bir devrimci mücadele anlayışından, inisiyatiften ve organizasyon yeteneğinden halihazırdaki yoksunluğunun anlamı, sonuçları ve bunun komünistlerin önüne koyduğu görevler üzerine söylenebilecekler 20 Temmuz Dersleri'nde zaten söylenmiş bulunduğu için burada bir yineleme gereksizdir.

Son olarak, 5 Ağustos'un ışığında geleneksel devrimci grupların durumu var. Denebilir ki, yalnızca Türk-İş eylem takvimi değil, fakat son zamanların yerel işçi direnişleri de, bu grupların gitgide sınıftan uzaklaştıklarına tanıklık etmektedir. Semt olaylarında hareketlenen ve belirli kitle eylemlerine güç yığmak için özel bir çaba gösteren bu gruplar, işçi eylemlerinde dikkat çekecek ölçüde uzak durabilmektedirler. Semt yoksullarına doğal yakınlık ile sınıf hareketinden bu doğal uzaklaşma, sınıf hareketine müdahaledeki bu doğal yeteneksizlik ve isteksizlik, son bir yılın kitle hareketliliği sürecinde izlenegelen bu eğilim, geleneksel hareketin ideolojik-kültürel dokusu ve toplumsal kimliği hakkında son derece öğretici pratik açıklıklar sunmaktadır.

Komünistler ise, bir süreden beridir sınıf çalışmasında belirgin bir mesafe içindedirler ve son işçi eylemleri şahsında da etkin bir çaba ve çalışma ortaya koymuşlardır. Sınıf hareketinin ihtilalci temsilcileri onlardır; 5 Ağustos, henüz sembolik bir düzeyde de olsa, buna tanıklık etmiştir. Ve onlara, önlerinde bu doğrultuda katedilmesi gereken muazzam bir mesafe ve devasa görevler durduğunu bir kez daha göstermiştir.

EKİM

Özel Tekstil direniş deneyimi

Özel Tekstil 7-8 yıllık geçmişi olan bir fabrika. İki yıl kadar öncesinde, ağır çalışma koşullarına, gece ve cumartesi-pazar mesailerine karşı tavır geliştirmek üzere biraraya gelmeleriyle başlayan ve mücadeye öncülük eden işçilerin işten atılmaları ve buna karşı tepkilerle gelişen sendikalaşma süreci, Haziran '95'de DİSK Tekstil'in yetki kazanmasıyla başarıyla sonuçlanmış. Uzun ve direngen bir mücadele ile kazanılan bu başarı, sendikanın ihaneti sayesinde boşa çıkarılmış bulunuyor.

Sendikanın kesin yetki almasının ardından sendikasız işçilerin ücretleri 12 milyon TL civarına çıkarılırken, sendikalı işçilerin ücretleri 7 milyon TL civarında kalmış. Yanısıra sendikalı işçiler içinden 35 kişilik bir tensikat listesini sendikaya iletmiş. Bunun üzerine sendikalı işçiler iş bırakarak işvereni toplu olarak işten ayrılmakla tehdit etmişler. İşverenin cevabı ise, tüm sendikalı işçileri işten atmak olmuş.

Son gelişmeler bu süreç üzerine oturmaktadır.

Bu gelişmeler karşısında sendika tam bir teslimiyet ve ihanet çizgisi izlemiştir. Sendikal örgütlülüğün sıfırlanması anlamına gelen bu saldırı karşısında aldığı tutum utanç vericidir. 21 Ağustos'ta sendikada yapılan toplantıda işçilerin direniş eğilimlerini kırmak, moral olarak zayıflatmak ve direnişi başlamadan çözmek için her yol ve yöntem kullanılmış, son derece demagojik konuşmalarla işçilerin tümü tazminatlarını alarak işten ayrılmaya ikna edilmeye çalışılmıştır. Toplantının toplam tablosundan işçilerin çirkin pazarlıklarla satılmış olduğu açıkça ortaya çıkmaktadır.

İşçiler ortada bir tuhaflık olduğunu, üzerlerinde kirli oyunlar döndüğünü hissetmekle birlikte işin içinden çıkabilmiş değillerdi. Komünistlerin toplantının başlamasından önce dağıttıkları bildiride bu yöndeki uyarıcı vurgular ciddi soru işaretleri uyandırmakla birlikte, henüz sendikadan beklentilerini tümüyle yitirmemişlerdi. Sendikaya olduğu kadar komünistlere de ihtiyatla yaklaşıyorlardı. Ancak bu durum toplantının sonunda komünistlerin lehine açık bir biçimde değişti.

Komünistler müdahalelerini şu noktalarda yoğunlaştırdılar:

1) Kazanmak için henüz geç değildir. Ama kazanmanın tek koşulu, sizlerin kendi gücünüze güvenerek, birbirinize kenetlenerek direnişe geçmenizdir. Herşey sizde düğümlenmektedir. Yaşanan ve yaşanmakta olan direnişlerden örnekler verilerek, işçi sınıfı mücadele kararlılığı ortaya koyduğunda rüz-garı tersine çevirmenin nasıl da mümkün olabildiği anlatıldı.

2) Kararlı bir direniş sıkı ve disiplinli bir örgütlenmeden geçer. Yapılması gereken ilk iş hemen bir direniş komitesinin oluşturulmasıdır.

3) Üretimi sürdüren arkadaşlarınızı mücadelenizin haklılığı konusunda ikna etmelisiniz. Birleşmeyi başardığınız takdirde kazanmanız daha kolay olacaktır.

Toplantının başında kendilerinden çok emin bir şekilde hareket eden ve toplantıdan istedikleri sonucu çıkaracaklarını uman sendikacılar, komünistlerin müdahalesi karşısında tam bir telaşa kapıldılar. Hiçbir somut karar almadan alelacele toplantının bittiğini ilan ettiler ve işçileri iki gün sonrası için fabrika önünde durum değerlendirmesi yapmaya çağırdılar. Ekimci komünistler olarak toplantının dağıtılmasına fırsat vermeden kürsünün önünde bir konuşma yaptık. Özellikle sendikanın özenle üzerinden atladığı sorunlara dikkat çektik. Özetle şunları vurguladık:

İşverenin saldırısı herşeyden önce örgütlü mücadelenizi dağıtmayı hedeflemektedir. Atılan tüm işçiler yalnızca sendikalı işçiler olduğu halde, sendika özenle bu olgunun üzerinden atlamaktadır. Sendika işverenin sendikayı bitirme saldırısına kayıtsız kalmanın da ötesinde, adeta yolu düzlemektedir. Neden? Bir yıllık örgütlenme mücadelesi kazanımla sonuçlanmışken, neden sendika bir yıllık emeğinizin bir kalemde boşa çıkarılmasına göz yumuyor? Bir direnişi örgütlemeleri gerekirken, toplantı boyunca sizlerin direnicini kırmak için binbir yolu denediler. Bilmiyorlar mı ki, burada sendikanın bitirilmesine gözyumdukları takdirde, yarın başka işyerlerine yöneldiklerinde ayaklarının altındaki taşı çekmiş olacaklar. Hangi yüzle gidecekler ve nasıl güven verecekler? İşte buradalar ve bu kritik sorulara cevap versinler.

Bu hain bürokratların yanıtı tam da kendilerinden beklenilen biçimde oldu. Kendilerine yönelen sorulara yanıt vermek yerine, konuşmacıların "işçi olmadığı", "kim adına konuştuğu" vb. üzerine demagojik bir çıkış yaptılarsa da, bu anında boşa çıkarıldı. Dağılmakta olan işçiler bir

anda toplanarak canlı bir tartışma içine girdiler. Bu tartışmalar gruplar halinde sendika binasının önünde de sürdü. Sonuçta işçiler ertesi gün saat 8'de fabrikanın önünde toplanılması çağrımıza olumlu yaklaştılar ve bu yönde karar alarak dağıldılar.

Ertesi gün 50-60 civarında işçi fabrikanın önünde toplandı. Ne var ki, komünistlerin işaret ettiği direniş hattı oluşturulamadı. İçlerinden toparlayıcı, sürükleyici öncü bir inisiyatif ortaya çıkamadı. Bir direniş komitesi oluşturulamadı. Böyle olunca da, sendika bürokratlarının ağlarını parçalama gücü bulamadakıları gibi, oyalama taktiklerine karşı da direniç gösteremediler. Sonuçta kendilerine dayatılanı kabul etme konumuna düştüler.

Kazanmak için tek yol vardır: Örgütlü mücadele

Komünistlerin son günlerde yoğunlaşan fakat sarsıcı bir etki yaratan müdahaleleri bir direniş esintisi yaratmakla birlikte, bu güçlü ve sürükleyici bir cereyana dönüşemedi, kararlı bir direniş hattı örülemedi. 130 işçinin işten atılmasıyla meydana gelen gelişmeler, işçilerin toplu olarak tazminatlarını alıp işten ayrılmalarıyla sonuçlandı.

İşçiler tepkilerini DİSK Genel Merkezi önünde yaptıkları bir basın açıklaması ile ortaya koydular. Basın açıklamasına 20-25 işçi katıldı. İşçiler basın açıklamasının akabinde toplu olarak Kızıl Bayrak bürosunu ziyaret ettiler.

Özel Tekstil deneyiminin bilince çıkarılabilmesi için sürecin toplu bir muhasebesi zorunludur. Yenilgiye kapı aralayan hatalar neler olmuştur? Yenilgiyi kaçınılmaz bir şekilde davet eden handikaplar nelerdir?

Arkadaşlarının işten atılması üzerine sendikalı işçilerin işi bırakarak arkadaşlarına sahip çıkması doğru bir tutumdur. Sermayenin saldırıları karşısında sınıf dayanışmasını omuz omuza perçinlemek için üretimden gelen gücün harekete geçirilmesinden daha etkili bir yöntem yoktur. Ancak bu çok önemli ve çok kritik ilk adımı daha baştan etkisizleştirecek bir hata yapılmıştır. "Arkadaşlarımız işe geri alınmazsa hep birlikte işi bırakırız" yaklaşımının işveren tarafından memnuniyetle karşılanacağı görülememiştir. Bu hata işverenin 130 işçiyi işten atmayı göze alamayacağı yanılsamasından kaynaklanıyor. Ve mücadele alanındaki deneyimsizliğin açık bir ifadesi. İşveren tam da bu durumu sendikayı işyerinden söküp atmanın bir fırsatı olarak değerlendirmiştir.

Bu noktada işçiler bütün inisiyatifi sendikaya bırakmışlardır. Saldırının sendikalı işçilere, dolayısıyla sendikal örgütlülüğe yönelmiş olması, sendikaya olan güvenle de birleşince, bunun nedenleri anlaşılır. Ama tümüyle beklemeci bir tutum içine girmek ikinci hata olmuştur. Toplu tensikatın ilan edilmesinin akabinde hemen yapılması gereken derhal fabrika içne girip direnişe geçmek olmalıyken, sendikanın işveren ile "müzakere"

Basına ve kamuoyuna

Sermaye düzeninin ve iktidarının, krizden kurtulabilmek için, işçi sınıfı ve emekçilere karşı giriştiği saldırıdan Özel Tekstil işçileri olarak, biz de nasibimizi aldık. Böylece işsizler ordusuna 150 işçi daha eklenmiş oldu.

Biz Özel Tekstil işçileri, yaklaşık on ay önce DİSK Tekstil'de örgütlendik. İşverenin baskı ve engellemelerine karşı, sendika yetki alarak toplusözleşme sürecini başlatmış oldu. Bir yandan görüşmeler sürerken diğer yandan üzerimizdeki baskılar arttı ve işten çıkarmalar başladı. Son olarak 35 arkadaşımızın çıkarılmak istenmesi üzerine, çalışan diğer arkadaşlarla işi yavaşlatarak, toplusözleşme görüşmeleri aşamasında bu kararın geri alınmasını istedik. İşveren bu isteği kabul etmeyince, **"Ya hep beraber, ya hiç birimiz!"** şiarıyla işi bıraktık.

Toplusözleşme görüşmeleri sürerken bizlerin işten atılmamıza başlanması, sendikanın işbirlikçi tutumunu gözler önüne serdi. DİSK Tekstil bürokratlarının işverenle görüşüp aldığı karar; *"ya tüm işçilerin geri alınması, ya da hiçbirimizin çalışmayarak tazminatlarını alıp işten ayrılması"* yönlü oldu. Ve nihayet süreç, işverenin isteği doğrultusunda, tazminatların ödenip 150 işçinin işten çıkarılmasıyla son buldu. Üstelik taksitlere bölünerek ve senet yapılarak. Böylece DİSK Tekstil ağaları Özel Tekstil işvereniyle anlaşarak işçi kıyımını gerçekleştirdi.

Biz Özel Tekstil işçileri olarak bu hainliği protesto ediyoruz. Bizlere yapılan bu saldırı Türkiye işçi sınıfına yapılan saldırıların bir parçasıdır. Saldırıların önünü alıp karşı saldırıya geçmenin tek yolu; işçi sınıfı ve emekçilerin örgütlü birliğinden ve mücadelesinden geçmektedir.

İşçi kıyımına son!
Kahrolsun ücretli kölelik düzeni!
Yaşasın işçilerin birliği ve mücadelesi!

İşten Atılan Özel Tekstil İşçileri

sürecine bel bağlanmıştır. Bu ise etkin bir direniş örgütlemek için son derece önemli üç günün yitirilmesine yolaçmıştır. Bu üç gün içinde işçiler sendika tarafından satılmıştır. Sendika bu süreci direniş eğilimlerini çözmek ve muhtemel bir direnişi kırmak için oyalama taktikleriyle değerlendirmiştir.

Kazanmak için kararlı bir direniş hattı oluşturmak başarının önkoşuludur. Bu ise ancak doğru ve etkin bir eylem çizgisi ve disiplinli bir örgütlülük ile örülebilir. Özel işçilerinin en temel handikaplarından biri budur. Tensikatın ardından ilk yapılması gereken güvenilir işçilerden oluşan bir direniş komitesi oluşturmak olmalıydı, bu başarılamamıştır. Böylece daha baştan örgütsüzlüğe, dağınıklığı ve sonuç olarak yengilgiye davetiye çıkarılmıştır. Komünistlerin bu yöndeki uyarıları ve pratik girişimleri de sonuç vermemiştir.

Burada sorunun bilinç ve örgütlülük alanındaki temel ve çözücü halkası saklı tutulmak kaydıyla şunlar söylenebilir. İşçilerin büyük bir bölümü böyle bir deneyimi ilk kez yaşamışlardır. Dolayısıyla bu gelişmeler bir ilk "bilinç" ve "tecrübe" olmaktadır. Önerdiğimiz mücadele hattı onlarda ciddi bir sarsıntıya yol açmıştır. Öte yandan sendikanın ihaneti de olumsuz bir sarsıntı öğesi olmuştur. Sendikal örgütlenmenin de ötesinde örgütlü mücadeleye karşı mesafeli bir duruş eğiliminin gelişmesine yolaçmıştır. Komünistlerin müdahalesi belli bir etki yaratsa da, çelişkilerini ve kararsız ruh halini atabilmiş değiller. Kendilerini saran güvensizlik onları ihtiyatlı olmaya itmiştir.

Ne var ki müdahale sürecimizin bir kez daha açığa çıkardığı "sınıf gerçeği" şu olmuştur. İşçiler kendilerini kuşatan zincirler ne olursa olsun, devrimci müdahaleye açıktırlar. Önlerine sınıfın genel çıkarları ışığında bir mücadele platformu koyulduğunda, daha önemlisi yanıbaşlarında kendileriyle birlikte savaşan bir siyasal güç gördüklerinde komünistlerle birleşmelerinin önünde herhangi bir engel yoktur.

Ama Özel Tekstil deneyiminin bir kez daha kanıtlamış olduğu bir başka gerçek daha vardır: Devrimci politik mücadelede süreklilik ve ısrar!.. İşçilerin hazırlıksızlığı, tersinden komünistlerin görev ve sorumluluk alanlarına işaret etmektedir. Sınıf adım adım kavgaya hazırlanmadan dipten gelen dalga aniden yüzeye vurduğu bir aşamada yapılan bir müdahalenin dönüştürücü sınırları da Özel Tekstil deneyiminde bir kez daha görülmüştür.

Özel Tekstil işçleri sermayenin saldırıları karşısında kararlı bir direniş hattı öremediler ama bu süreçten bir dizi olumlu deneyim edindiler. İleri işçiler herşeyden önce sendikanın ihaneti konusunda hemfikirler ve bundan sonra nasıl davranacakları konusunda belli bir bilinç açıklığı kazanmış durumdalar.

Özel Tekstil'e müdahalemiz sürecin geç bir safhasında olmuştur. Oysa uzun ve sancılı bir mücadele süreci yaşayan bu fabrikayla erken bir tarihte müdahale edebilmiş ve bunu sürekli kılabilmiş olsaydık, direniş daha farklı bir seyir izleyebilirdi.

Sefaköy'den komünistler

Kazanmak için diren!

Özel Tekstil İşçileri,

İşyerinizde toplusözleşme görüşmelerinin sürdüğü bir safhada Özel kapitalistinin haydutça saldırısına hedef oldunuz. Bir kalemde 130 işçinin işine son verildi. Tensikata maruz kalan bu işçilerin hepsinin ortak yönü sendikalı olmaktır.

Şimdi mücadelenizin en kritik safhasındasınız. Yol ayrımındasınız. Atacağınız adım ortak çıkarlarınızı ve mücadelenizin yarıki seyrini belirleyecektir..

Ya direnecek ve savaşmanın kıvancını, onurunu taşıyacaksınız. Ya da boyun eğip kapitalizmin girdabına sürüklenen sefilce bir yaşama rıza göstermiş olacaksınız. Birinci yol çetindir, ama tek çıkış yoludur. Haklarınızı mı istiyorsunuz? Öyleyse kavga verin. Birleşerek, örgütlenerek ve yaman bir direnişe soyunarak söke söke alın!

Teslim olmayın, direnişe geçin! Ve patronun elindeki elma şekerini, haklarınızın verileceği vaadini reddedin. Bunu kabul etmek, işe geri dönme talebinden vazgeçip, önerilen üç kuruşu kabul etmek çözüm değildir. Ve mücadele değerlerinize, sınıf çıkarlarınıza sırt çevirmektir. Sendika ile patron arasmdaki üç kuruşluk pazarlık (!) gerçekte ihanetin pazarlığıdır. Patron sendikanın direttiği rakamı kabul edince de, sendika sözümona görevini yapmış olacaktır. Uzlaşma yolunu reddedin, kazanımlarınızda diretin. Oynanan Alicengiz oyunlarını sendikaya sırt çevirerek değil, sahip çıkarak boşa çıkarın. Sendikanın gücünü, ona sahip çıkarak harekete geçirin.

İlk adım olarak derhal bir direniş komitesi oluşturun. Üretimdeki Özel işçileriyle temasa geçin. Onları direnişe destek vermeleri için ikna yoluna gidin.

EKİM Sefaköy Bölge Örgütü'nün direnişin hemen başında dağıttığı bildiriden...

Polisan işçilerine çağrı

Aylardır sürdürdüğünüz grev ve direnişiniz, şimdi bir yol ayrımına dayanmış bulunmaktadır. Ya dişe diş bir mücadele yolunda ısrar göstererek haklarınızı almak için kavgaya atılmak. Ya da "politika yapmaktan uzak durma" adına ürkeklik. "Sendikacıları küstürmemek" kaygısıyla boş ve aldatıcı vaatlere kanarak beklemek, devletin kolluk kuvvetlerinin baskısı, saldırı ve tehditleri karşısında sinerek mücadeleden geri durmak ve böylelikle yenilgiye teslim olmak!

Biz komünistler mücadeleyi tırmandırmaktan başka çıkar yolunuzun olmadığı inancındayız. **"Hak verilmez alınır!"** Bu, bugüne kadar işçi ve emekçi mücadeleleriyle sayısız kez doğrulanmıştır. Dünyada sınıf kardeşleriniz, Türkiye'deki işçi sınıfının mücadele tarihi, mücadele edilmeden hiçbir hakkın elde edilemediğini tam bir kesinlikle kanıtlamıştır.

Hak alma mücadelesinin karşısına bundan önce yaşadığınız üzere jandarma zulmü çıkacaktır. Belki polis copu tüm gücü ile sırtınıza inecek, gözaltına alınıp işkenceden geçirileceksiniz. Hapishaneye atılmaya çalışılacak, türlü acılara katlanmak durumunda bırakılacaksınız. Fakat haklarınızı alabilmenin tek yolu bedel ödemeyi göze almaktan geçiyor.

Polisan patronu direnişinizin dağılacağı günü sevinçle bekliyor. Sermayenin kolluk kuvvetleri sizi korkutup kaçırdıklarına dair efendilerine müjde vermenin sabırsızlığı içinde. Bayram Meral gibi hainler, onların korkutup sindirdiği sendikacılar direnişi bir an önce bitirme çabası içinde. Onlar da sizlerin beyaz bayrak çektiğinizin haberlerini devlet yetkililerine iletmenin sabırsızlığını yaşıyor.

Siz, tüm bu sınıf düşmanlarını sevindirecek misiniz? Bugüne dek verdiğiniz mücadelenin, çektiğiniz acı ve sıkıntıların sonuçsuz kalmasına razı olacak mısınız? ...

Bu devlet kimin devleti?

İşçiler adına açıklama yapma hakkını kendinde gören Bayram Meral uşağı "bizim devlet ile bir sorunumuz yok" diyor. Bayram Meral'in tabiki devletle bir sorunu yoktur. Çünkü o devletin uşağı bir işçi düşmanıdır. İşçilere ihanetin ödülleri ile beslenen sülük bir bürokrattır. Fakat siz işçiler "bu devlet ile bir işimiz yok" diyebilir misiniz? "Taşeron sistemi" gibi bir uygulamayı yasal bir silah olarak sermayedarların eline veren bu devlet değil mi? Onlarca sendikacıyı, yüzlerce binlerce işçiyi mahkeme kapılarında süründüren yine bu aynı devlet değil mi?

Taşeron işçilerinin çalıştırılmasına karşı verdiğiniz mücadeleye saldıran, sizleri cop ve dipçikten geçiren, karakollara dolduran, patronun her telefonunda fabrikanın etrafını anında kuşatan kolluk kuvvetleri faşist sermaye devletinin bekçileri değil mi? İşçilere karşı MHP'li faşist taşeronun yanında yer alan bu devletin polisi, jandarması, mahkemeleri değil mi?

İşçi ve emekçiler ağır sömürü altında kıvranıyorlar. Milyonlarca işsiz aç ve sefil yaşamını sürdürmeye çalışıyor. Sermayedarlar ise karlarını gün be gün artırıyor, kasalarını tıka basa dolduruyor. İşçisi, emekçisi üretiyor, sermayedar kar ediyor. Peki bu devlet kimi koruyor? Bu devletin meclisi kime çalışıyor? Tüm yasaların sermayedarlar yararına çıkartıldığı açık değil mi? İşte, taşeron sistemi, mezarda emeklilik yasası vb. vb. O halde Bayram Meral'in "işçilerin devlet ile bir sorunu yok" demesi bir uşaklıktır. Siz bütün bunlardan sonra "bu devlet ile bir sorunumuz yok" diyebilir misiniz?

Düşünün bir kez! Bütün toplumsal zenginlikleri üreten, bu zenginlikleri kullanıma hazır hale getiren işçiler ve emekçilerdir. Oysa, üretilen bu toplumsal zenginliklerin çok büyük bölümünü çok küçük bir azınlık gaspediyor. Neden? Çünkü, bütün büyük toprakları, üretim araçlarını, fabrikaları kendi özel mülkiyetlerine almışlar da ondan. Devlet ise bu ayrıcalıkları korumanın ve kollamanın aracıdır. Bu devletin, düzenin adaleti işte bu kapitalist özel mülkiyetin korunmasının, zenginliklerin tekeller tarafından gaspedilmesinin temelidir. Artık tüm işçilerin bu gerçeği görmesi gerekiyor. Sermayedarların düzeni devam ettikçe, bu düzenin yasaları sürdükçe, yasaları uygulayan burjuva devlet yıkılmadıkça, işçilerin rahat ve huzurlu bir yaşam sürdürmesi olanaksızdır. Sömürü, talan, rüşvet, işten atılmalar, işsizlik, baskı, zulüm ve katliam son bulmayacaktır. ...

Sendika ağaları kimden yana?

"Hak verilmez alınır!" Sınıf mücadeleleri tarihinin kanıtladığı bir gerçektir bu. İşçi sınıfı haklarını almak için mücadeleye giriştiği her aşamada, önce sendika ağalarının engelleri ile karşılaşıyor. Sendikacılar her fırsatta "sabır", "sükunet", "eylemsizlik", "mahkeme sonucunu bekleme" telkininde bulunuyor.

Bizzat kendi deneyiminizden biliyorsunuz ki, susmak, beklemek yalnızca işçilerin moralini bozuyor. Kendi güçlerine

olan güvenlerini zedeliyor. Geri bilincin etkisindeki işçileri umutsuzluğa itiyor. Bir süre sonra da "bir şey çıkmaz" havasının yaygınlaşmasına yolaçıyor. Demek ki, kim tarafından söylenirse söylensin, "sükunet" ve eylemsizlik çağrıları işçilerin değil, işverenin ve sermaye düzeninin çıkarlarına yarıyor. ...

Sendika ağaları, tüm işçi eylemlerinde olduğu gibi Polisan direnişi karşısında da işçi düşmanı uğursuz rollerini oynuyorlar. İşçileri yalnızlaştırmak, devrimci mücadele çizisinden uzak tutmak için her yolu deniyorlar. Direnişi bekletme süreciyle tüketme aşamasına getirdikleri yetmiyormuş gibi, şimdi de direnişçi işçilerle komünistlerin ilişkilerini koparmak için düzenbazlık yapıyorlar.

Komünistler kimden yana?

... Biz komünistler, başından itibaren Polisan işçilerine devrimci mücadele çizgisi önerdik. Bu amaçla Polisan direnişine katıldık. Jandarmanın zulmüne işçilerle birlikte bedenimizi siper ettik. Bir çok kez tutuklandık. Günlerce işkenceden geçirildik. Tenditler aldık. Direniş yerine gitmemiz engellenmek istendi. Fakat işçilerin haklı mücadelesini desteklemekten, işçilere doğru devrimci mücadele çizgisini anlatmaktan bir an bile geri durmadık.

Kabul edersiniz ki, bu direnişte hiçbir kişisel çıkarımız yoktur. Çünkü biz komünistiz. "Anamız amele, yurdumuz bütün cihandır bizim". İnsanın insan üzerindeki sömürüsüne, baskısına karşı mücadele ediyoruz. Sömürü, soygun, işten atmalar, işsizlik ve açlık ile insanlığın düşürülmesine karşıyız. Çalışan sınıfın yoksullaştığı, insanların iş ve aş dilendiği, asalak sınıfların ise bütün zenginlikleri kendi tekellerine aldığı bu ücretli kölelik düzenini yıkmak için savaşıyoruz. Bütün topraklar, fabrikalar, üretim aletleri üzerindeki özel mülkiyete son vermek, işçilerin egemen oldukları, herkesin çalıştığı, üretilen zenginliklerin kardeşçe bölüşüldüğü bir toplumu -sosyalizmi- varetmek için çalışıyoruz. Bu ise yalnızca bizim değil, esas olarak tüm işçilerin, emekçilerin çıkarıdır. Demek oluyor ki, bizim işçi sınıfından ayrı bir çıkarımız yoktur. Biz komünistler, işçi sınıfının sosyalizm davasının savunucularıyız. Bu nedenle Polisan'a geldik ve Polisan direnişinin böylesi bir davanın sürdürüldüğü bir alan haline getirilmesi için çalıştık. Haklarımızın kazanılmasının yolunun da gene bu devrimci, militan, kararlı mücadeleden geçtiğini savunduk.

İşte sermaye iktidarı, Polisan işvereni ve sendika ağaları, Polisan işçilerinin bu yolu tutmasından korkuyor. Çünkü onlar herşeye boyun eğen, kaderine kölece razı olan işçilerden değil, kendi davasına sahip çıkan, kendi kaderini kendi eline alan işçi sınıfından korkuyorlar. Onlar da biliyorlar ki, işçi sınıfı kendi davası için ayağa kalktığı gün, sermayenin ve uşaklarının ölüm çanları çalacaktır. ...

Polisan işçisi ne yapmalı?

* Polisan direnişinin en önemli zaafı kararlı bir direniş komitesini kuramamış olmasıdır. Mücadelede kararlı, ilerici işçiler, direnişi ilerletmenin öncelikle kendilerinin ortaya koyacağı inisiyatife bağlı olduğunun bilinciyle davranmalıdır. Zaman geçirmeksizin bir araya gelinmeli, kararlı, militan, ilerici işçilerden oluşan bir direniş komitesi kurulmalıdır.

* Sendikacıların oyalamacı, aldatıcı vaatlerine prim verilmemelidir. Sendikalar işçi sınıfının mücadelesinin ürünüdür. İşçi aidatları sendikaların kasalarına akmakta, sendikacılar işçilerin sayesinde varlığını sürdürebilmektedir. Bu nedenle sendikanın işçi direnişini desteklemesi bir tercih değil, zorunluluktur. İşçiler sendikal örgütlenmesine sahip çıkmalı ve sendikayı direnişte aktif tutum almaya zorlamalıdır. Fakat inisiyatif asla sendikacıların eline bırakılmamalıdır. İnisiyatif daima direniş komitesinde olmalıdır.

* Polisan işçileri kuracakları direniş komitesi aracılığıyla, direnişteki diğer işçilerle koordinasyon kurulması için çalışmalıdır. Örneğin, öncelikle İpragaz ve Eminönü Belediyesi işçileriyle ortaklaşa bir dayanışma komitesi kurulmalıdır.

* Başta Dilovası ve Diliskelesi'ndeki fabrikalar olmak üzere, bölgedeki tüm fabrikalara gidilerek destek talep edilmeli, sendikalar bu yönde zorlanmalıdır.

* İşverene diz çöktürmek için militan ve kararlı bir eylem hattı örülmelidir. Fabrikadaki üretim ne pahasına olursa olsun engellenmelidir.

* Polisan direnişi, ürkek, tedirgin, kararsız, geri bilincin etkisindeki işçilerin eğilimlerine prim verilerek geliştirilemez. Mücadelede kararlı işçiler ortaya koyacakları uzlaşmaz, kararlı devrimci sınıf tutumuyla, kararsız işçileri etkileyip ileri çekebileceklerinin bilinciyle hareket etmelidir.

* Polisan işçileri, komünistlerin, devrimcilerin çağrılarına kulak vermeli, onlarla bağ kurmak ve geliştirmek için çaba göstermelidir.

* Polisan işçisi, mücadelesini yalnızca kendi işini ve diğer haklarını elde etmekle sınırlandırmamalıdır. Polisan işçisi, aynı zamanda, Türkiye işçi sınıfına, emekçi halkına ve haklı bir davanın mücadelesini veren kardeş Kürt halkına karşı da sorumludur. Çünkü Polisan işçisinin uğradığı saldırı, faşist sermaye iktidarının tüm işçi ve emekçilere ve ezilen halka karşı yürüttüğü saldırının bir parçasıdır. ...

Polisan işçisi, emeğin kurtuluşu için devrimci mücadelenin ön saflarına!

EKİM İstanbul İl Komitesi'nin Polisan işçilerine yönelik son broşüründen özetlenmiştir.

5-8 Ağustos eylemleri ışığında

Şube platformlarında son durum

Gerek 5 Ağustos Ankara mitinginin hemen tamamıyle Türk-İş'in denetimine terkedilmesi, gerekse ve özellikle 8 Ağustos'ta doğru dürüst uygulanmayan iş bırakma ve cılız gösteriler, şube platformlarının etki alanı ve bugünkü durumları konusunda yeterli ipuçları sunmaktadır.

Yakın zamana dek hareketin gerçek örgütleyicisi ve yürütücüsü konumundaki Kamu Çalışanları Sendikaları İstanbul Şubeler Platformu, özellikle son bir yılda eski işlevini hızla kaybetmişti. Kamu çalışanlarının 17-18 Haziran Ankara mitinginde kurulan merkezi reformist etki ve denetimde kuşkusuz bunun da payı büyüktür. İşçi Sendikaları Şubeler Platformu'nun durumu ise daha yakından biliniyor. Kurultay'daki iflastan sonra, kitleye ve devrimci kamuoyuna açık bir değerlendirme bile yapamayacak kadar umutsuzlaşarak dağılan bu platform, yeniden ancak Türk-İş'in itilimiyle toplanabildi.

Burada konumuz bu platformların geçmişini değerlendirmek değil kuşkusuz. Ama bugününü anlamak için hatırlanması gereken önemli noktalara değindik yalnızca. Türk-İş'in eylemleri üzerinden yapılan ortak toplantılar ve alınan kararlarla ortaya çıkan uygulama, her iki platformun birbirine yaraşan bir aymazlık içinde bulunduğunu bir kez daha göstermiştir. Aymazlık kuşkusuz doğru kararlar almakta değildi. Kitlesel katılım, eylemi sokağa taşımak, işçi-memur birliği, sınıf dayanışması vb., ihanet içinde değillerse eğer, sendikaların zaten doğal görevleriydi. Sorun esas bundan sonra başlıyordu. Bu platformlar, daha doğrusu platformu oluşturan sendika şubelerinin yöneticileri, ancak sendika üyelerinin hayata geçirebilecekleri bu kararları genellikle kendilerine saklamayı tercih ediyorlardı ya da böylesi kolaylarına geliyordu. Geçmişi bir yana bırakalım, bu son bir ayda, 8 Ağustos'ta yapılması düşünülen eylemle ilgili kararlar eğer ancak 7 Ağustos'ta yapılan bir toplantıda alınıyorsa, bu zaten onların işyerlerini ulaştırılmasını bile olanaksız hale getirir. Değil ki eylemin örgütlenmesi ve propagandası... Ve bütün bunlar kişilerin niyetlerinden bağımsız somut gerçeklerdir.

Ama bir başka gerçek daha var: Sınıf hareketinin önündeki sendikal ihanet engeli bir an önce parçalanmak durumundadır. Bunun çözücü halkası esas olarak politik öncülük sorununun çözümü olmakla birlikte, hemen ve şimdiden taban inisiyatifini geliştirmek için, bunun bilincinde olan herkesin kollarını sıvaması (şubeyse şube, temsilcilikse temsilcilik, işyeri komitesiyse işyeri komitesi) her türden taban örgütlenmesini sağlamak ya da işlerlik kazandırmak üzere derhal işe girişmesi gerekmektedir. Kendisini halen sınıfın içinde, en azından yanında gören sendika şubelerinden beklenen, büyük kararlar almaları değil, daha uygulanabilir küçük kararlarla işe başlamalarıdır. Örneğin iki platformun 2 Ağustos toplantısında yayınladıkları ortak basın açıklaması metni, daha sonraki günlerde sıkı bir çalışmayla işyerlerinde, 5 Ağustos'ta da miting alanında dağıtılsaydı, bu dağıtım sözlü propaganda-ajitasyon çalışmasıyla birleştirilip güçlendirilseydi, bugünkünden çok daha iyi bir sonuç alınabilirdi.

* * *

Son eylemler üzerinden şube patformlarına yönelttiğimiz bu eleştiri ve öneriler, sınıf hareketine politik müdahale ve önderliğin önem ve aciliyetini hiçbir biçimde karartmamalıdır. Bu önem ve aciliyetin kendisidir ki, sendikal harekete iki yönlü bir müdahaleyi zorunlu kılmaktadır. Bir yandan, merkezi ihanete karşı en sert mücadele yürütülürken, diğer yandan sınıfın günlük iktisadi mücadelede araç olarak kullanabildiği ve kullanılabileceği sendika şube ve temsilciliklerini, olabildiğince merkezi ihanet çemberinin etkisinden koparmak, dışına çıkarmaktır. İşte yukarıdaki eleştiriler bu ikincisi için yöneltilmiştir. Çünkü sınıf hareketine müdahale, ister doğrudan kitlesine, isterse bir örgütlülük üzerinden yapılsın, gerilik

ve zaaflarına göz yumularak, üstü örtülerek yapılamaz. Harekete kuyruğundan yapışarak ancak geriye çekebilirsin. İleri götürmek içinse, eksiklik ve zaaflarını göstermek gerekir. Doğru mücadele hattına, bu hattı bizzat örgütleyerek çağırmak gerekir.

İşte, komünistlerin bugün kendini sendika şubelerinde, temsilciliklerinde, direniş ve eylem komitelerinde ifade eden, ya da hiç bir yerde ifade edemediği için örgütsüz, dağınık olan öncü konumdaki devrimci işçilere eleştiri ve çağrısı bunun ifadesidir. Sendikal ihaneti kırarak, birleşik-militan bir sınıf hareketi örgütlemek için ileri! Bugün her devrimci, öncü, sınıf bilinçli proleterin temel görevi budur. Bu görevden kaçmanın hiçbir bahanesi bulunamaz. Ne farklı örgütlenmeler, ne sınıfın geriliği, ne de merkezlerin ihaneti... Bunların tümü verili gerçeklerdir. Ama sınıf devrimcilerinin görevi ve misyonu da verili gerçekleri değiştirmektir.

Gül KAYA

Şube platformlarının 2 Ağustos tarihli bildirisinden....

Dünya emek ve sermaye olarak bölündüğünden beri böyle vahşi bir saldırı görmedi. Sermayenin yoğunlaşması ve merkezileşmesi arttıkça toplumsal üretim ve özel el koyma çelişkisi de keskinleşti. Dünyanın hiçbir ülkesinin dışında kalamadığı emperyalist kapitalizmin ekonomik ve siyasi krizi, onları, işçi sınıfı ve emekçilerden daha fazla karşılıksız emek emebilecek yeni üretim tekniklerini devreye sokmaya itti. Üretim süreçleri ülke içinde ve dünya ölçeğinde bölünüp parçalara ayrıldı. Taşeron ve fason üretim türleri yaygınlaştırıldı. İşçi sınıfı da kendi içerisinde bölünmeye çalışıldı. Taşeron işçisi, kısa süreli çalışma, memur-sözleşmeli, geçici işçilik, mevsimlik işçi gibi türler geliştirildi. Türkiye'de bu girdabın içinde. Baskı ve sömürüyü kat be kat arttırıyor. Çalışma süreleri, iş yükü, özelleştirmeler, taşeronlaştırma, işsizlik, örgütsüzlük, sendikasızlaştırma, gözaltında kayıplar, işkenceler, yargılı-yargısız infazlar, kirli savaş, aydınlara, gazetecilere, yazarlara, sendikacılara yönelik saldırı, baskı ve sömürünün her geçen gün daha da artması. Saldırı hepimizedir. Öyleyse emek cephesinden topyekün bir karşı koyuşun örgütlenmesi zorunludur. Bu gün emek cephesinde ne yazık ki sendikal anlamda dahi örgütsüz durumdayız. **Polisan, Aras Kargo, Eminönü-Şişli Belediyesi, Havaş, Tuzla Deri** vb. çeşitli taleplere eylem ve direnişe geçenlerin destek ve sınıf dayanışmasından yoksunluğu, örgütsüzlükten kaynaklanmaktadır."

"İşçi sınıfı ve bütün emekçiler taleplerini salt ekonomik alanda ve sermayenin saldırısının güncel biçimleriyle kendisini sınırlayarak değil, bunları da kapsayacak şekilde daha ileriden koyduğu ölçüde başarılı olabilir. Sınıfın ve aynı şiddet ve yoğunlukta bir saldırıyla karşı karşıya olan diğer emekçi sınıfların kısa ve orta vadeli talepleri bir program düzeyinde genelleştirilmelidir. Öncülerden başlayarak kitlelerin bu program temelinde hazırlanmaları ve mücadeleye sokulmaları gerekmektedir. Kaybedecek şeyimiz yok. Sermayenin içinde bulunduğu kriz daha çok kölelik getiriyorsa ve kriz sistemin yapısal bir ürünüyse biz de mücadelemizi sistemin temellerine yönelteceğiz demektir. Ve kendi taleplerimizi dayatmamız demektir. Özelleştirme saldırısıyla artan işsizliğe karşı herkese iş herkese çalışma hakkını, işsizlik sigortasını, tüm çalışanlara iş güvencesi, işsizliğe ve ağır çalışma koşullarına karşı 6 saatlik işgünü 8 saatlik ücret talep etmeliyiz. Faturası işçi ve emekçi halka ödetilen kirli savaşa karşı savaş bütçesi değil insanca yaşam bütçesi, halkların kardeşliği vurgulanmalıdır. Her geçen gün sırtımızdaki yükü ağırlaşan vergi soygununa son demeliyiz. Asgari ücret köleliğine karşı insanca yaşanabilecek asgari ücret ve asgari ücretin vergi dışı bırakılmasını istemeliyiz. Dün Keçiören Belediye işçisine, Aras Kargo işçisine saldıran ve gittikçe örgütlenen sivil faşist hareketlenmeler karşısında antifaşist mücadeleyi yükseltmeliyiz."

"... Bugün en çok ihtiyacımız olan dönemin özgüllüğüne uygun bir eylem programıdır. ...Bir bütün olarak emek cephesi daha ileriye kurulmalı, işçi sınıfı ve kamu emekçilerinin mücadelesi siyasallaşmalıdır. Bu hareketin kendiliğinden, sermayenin ekonomik haklar alanına saldırısına karşı direnişin ortaya çıkarttığı bir sonuç olmamalıdır. Öncü işçiler açısından mücadeleyi kazanmanın şartı olarak görülmelidir. Oluşturmakta olduğumuz birlikteliğimiz sınıfın ve kamu emekçilerinin deneyimli öncülerinin daha çok da son yollarda grev, direniş, sendikal mücadele vb. de ortaya çıkan azımsanamıyacak bir güç ve sayı oluşturan yeni öncü kuşağın birlikteliğinin tabana doğru yayılması olacaktır."...

İşçi-memur elele, genel greve!
Kurtuluş yok tek başına! Yaşasın sınıf dayanışması!
İstanbul İşçi Sendikaları Şubeler Platformu
İstanbul Kamu Sendikaları Şubeler Platformu

Fabrikaya somut sorunlar üzerinden müdahalenin önemi

Bir bildiri ve somut etkileri...

18 Ağustos '95... Bugün diğer günlerden daha farklı birgün benim için. Çalıştığım fabrikaya ilk olarak bildiri dağıtacağız. Bildiri dağıtımından sonra fabrikadaki genel havayı, ilişki içinde olduğum arkadaşlarla geçecek konuşmaları merakla bekliyorum...

Bildiri dağıtılmaya başlandı. Yoldaş bir yandan bildiriyi dağıtıyor, bir yandan da merak edip soranlar kısa açıklamalar yapıyor. Ve servis aracında bir sessizlik... Bildiriler okunuyor. Yanımdaki arkadaşla birlikte biz de okuyoruz. Bildiri tam da konuşmamızın üzerine denk geliyor. Ve arkadaşımın yüzündeki ifade, o heyecan gerçekten görülmeye değer. Sözleri bildirdeki ifadelerle birleşiyor ve dökülüyor ağzından: "Sendikayı ne pahasına olursa olsun getireceğiz!"

Fabrikaya giriyoruz. Merakla çevremde konuşulanlara kulak kabartmaya çalışıyorum. Giyinme odasına girdiğimde ilk şu sözler çalınıyor: "Arkadaşlar bizim serviste - ellerindeki bildirileri göstererek- bunları dağıttılar, siz de okuyun". Bu sözler ve ilgi, heyecanımı daha da artırıyor. Fabrikaya yöneliyorum. Fabrika bahçesinde bir köşeye oturmuş elindeki bildiriyi okuyan bir bayan görüyorum. Fabrikaya girdiğimde bu sefer karşılaştığım manzara beni gerçekten coşturuyor. Arkadaşlar toplanmışlar, masada bir kişi bildiriyi okuyor, diğerleri ise ilgi ile onu dinliyor. Hemen yanlarına gidiyorum ve aralarına karışıyorum. Bildirinin bir yerinden sonra bir başka işçi arkadaş devam ediyor okumaya. Tane tane ve vurgular yaparak bitiriyor bildiriyi okumayı. Ve hemen ardından konuşmalar başlıyor. "Arkadaşlar, ne dersiniz, yapar mıyız bu işi?" diyor içlerinden biri. "Yaparız da, kim birlik olacak" diye karşılık veriyor diğeri. Kimisi fabrikanın şu anki konumundan yola çıkarak bunun imkansızlığını propaganda ediyor farkında olmaksızın. (Fabrika daha önceki yıllardan sendikalaşma deneyimine sahip. Ancak işverene ihbar olduğundan bu girişim başarısızlıkla sonuçlanmıştı). Konuşmalar derinleşmeden işbaşı yapıyoruz. Çalışma esnasında ara ara konuşmalar geçiyor, ama gittikçe o heyecan azalıyor. Bu arada göze çarpan bir başka şey de bildiririr anında bölümün ustasına ulaştırılması oluyor. Bildiriyi götüren kişi ile beraber bildiriyi okuyorlar ve kendi aralarında konuşmaya başlıyorlar. Doğal olarak moralleri bozuluyor....

Benim heyecanım ise hala devam ediyor. Sanki bugün fabrikada yalnız değilim, diğer yoldaşlarla beraber hepimiz oradayız. Bu hareketlilik beni dolaysız etkilediğinden daha güleryüzlü, konuşmayı teşvik edici, yani daha hareketli olduğumu farkediyorum. Hatta beraber çalıştığım arkadaşla konuşmalarımızın yanısıra türküler söylüyoruz...

Yemek tatiline girdiğimizde genellikle beraber toplanıp konuştuğumuz arkadaşlarla yemekten sonra bildiriyi tekrar okuyoruz. Şu an fabrikada gündemde olan sendikalaşma hareketi için neler yapabileceğimizi konuşuyoruz. Bir komite oluşturulması gerekliliğinde hemfikir olarak işbaşı yapmak üzere yerlerimize dönüyoruz...

Gorbon Işıl bir seramik fabrikası. Fabrikada bir kaç sene önce sendikalaşmak üzere girişimde bulunuldu. Ancak plansız programsız yürütülmeye çalışıldığı için bu faaliyet kısa sürede işveren tarafından öğrenildi. İşveren hemen bu girişimi durdurmak üzere harekete geçti ve sendikayı feshetmeyi başardı. Ardından işin öncülüğünü yapan çok sayıda işçiyi işten attı. Bunun üzerine sınırlı sayıda işçi ile ve dağınık olarak, iş bırakma, fabrika önüne çıkma eylemi yapıldı. Ancak bu çıkış fabrikadaki diğer işçilerden destek görmediği için kısa bir süre sonra söndü. Ardından işveren gelecekte işçiler arasında bu tür kaynaşmaları, ortaklaşa mücadeleleri ve örgütlenmeleri engellemek için fabrikayı bir çok bölüme ayırdı. Göstermelik farklı müteahhitler aracılığıyla herbir bölümü kontrol altında tutma yoluna gitti. O günden bu yana

sürekli taşeron işçi alınıyor.

Kısacası, sendikasız işçilere, uzun çalışma saatleri ve sefalet ücretleriyle yoğun bir sömürüyü dayatılıyor ve bu kölelik koşullarına boyun eğdirtiliyor. Ancak, boyun eğmiş gibi görünseler de, işçilerin içinde büyüyen öfke gün geçtikçe kabarıyor. İşte bütün sorun, bugüne kadarki süreci ve bundan sonra gelişecek durumları doğru değerlendirip kabaran öfkeyi bilinçli bir karşı koyuşa dönüştürebilmektir. Bunda ilk basamak olarak sendikalaşma mücadelesi önemli bir rol oynayacaktır. Gelişecek sıcak mücadele ortamında işçilerin sınıf bilincinin gelişmesini sağlamak, onları bugünkü konumlarından daha ileriye taşımak ve bunu gerçekleştirebilmenin araç ve yöntemleri başarılı bir biçimde kullanmak görev ve sorumluluğuyla yüzyüzeyiz.

Aslı ÇELİK

EKİM-Gebze Bölge Örgütü'nün Gorbon Işıl'a yönelik bildirisini, bir fabrikaya somut sorunları ve havayı gözeterek yapılmış bir ilk müdahalenin olumlu bir örneği olduğu için yayınlıyoruz.

Tek seçeneğimiz mücadeleye atılmaktır!

Arkadaşlar;

Fabrikadaki gelişmeleri ve bunların sizleri nasıl etkileyeceğini tartışmak ve işverenin saldırılarına karşı hazırlıklı olmak zorundasınız.Yalnızca, bıçak kemiğe dayandığı zaman feryat etmekle sorunlarınızı çözemezsiniz. İçinde yaşadığınız ve çalıştığınız koşulları çok iyi kavramalı bunların nedenleri üzerine kafa yormalı, çözüm bulmak için mücadeleye atılmalısınız.

Sefalet ücreti, zorunla fazla mesailer, taşeronlaştırma, sendikasızlaştırma işten atılmalar ve her türlü hakaret, aşağılama sömürü düzeninin pratik görünümleridir. Kendi tatlı karlarını artırmaktan başka bir amacı olmayan sermaye, işçi ve emekçileri kölelik zincirleri ile kuşatma altına almak istiyor. Onlar, işçileri makinenin basit dişlilerinden daha değersiz paçavralar olarak görüyorlar.

Sizlerin yaşadığı sorunlar, karşı karşıya kaldığımız saldırılar ne sadece bu fabrikayla sınırlı ne de bu ülkeyle. Sömürü düzeninin egemen olduğu her yerde, işçi ve emekçiler aynı çarkın dişlileri arasında öğütülüyorlar. En yakın örnek; Dilovası'nda Polisan işçi kardeşlerinizin yaşadıklarıdır. Şimdi onlar, taşeronlaştırmaya ve sendikasızlaştırmaya karşı direniş bayrağını taşıyorlar.

İşçiler ve emekçiler bir bütün olarak toplumun yaşamsal ihtiyaçlarını karşılayan üretimi gerçekleştirirler. Ve örgütlendikleri zaman yenilmez bir güç haline gelirler. Bu gerçeğin farkında olan işverenler ve onların devleti işçi ve emekçilerin örgütlü mücadeleye atılmalarını engellemeye çabalıyorlar. Kendi aranızda rekabet ederek, tek tek işverene yaranmaya çalışarak bu cendereyi kıramazsınız. Haklarınızı kullanmak ve geliştirmek için kavga ve isyan bayrağını dalgalandırmalısınız. Sermaye sınıfının karşısına tek vücut olarak çıkmalı ve taleplerimizi haykırmalıyız. Onlar ancak bu dilden anlarlar.

Arkadaşlar;

İşveren son dönemde, yoğun bir işçi alımına başladı. Bu uygulama, işten atılmaların yaklaştığının habercisidir. Yeni alınan arkadaşlarınızla birlikte bu saldırıyı püskürtmenin hazırlıklarını yapmalısınız. Çünkü yeni almanlar da bir süre sonra aynı saldırının hedefi olacaklar. İşveren, işçilik maliyetini en aza indirebilmek için hep aynı yöntemi uyguluyor. Sigortasız, asgari ücretle üç-beş ay çalıştırıp atıyor. Bu arada en uysal olanları kadroya alıyor. En doğal, yasal hakkınız olan sendikalaşmanızı engellemek için, fabrika içinde kurduğu işbirlikçi-hain ağıyla duyarlı, öncü işçileri temizlemeye çalışıyor.

Sendikal bir örgütlenme, işçiler arasındaki birlik ve dayanışmayı artırarak, işverenin çıkarlarını tehlikeye sokar. Aynı çarkın dişlileri arasında öğütülenler olarak birlikte mücadele etmenizi kolaylaştırır. Keyfi davranışların bir nebze de olsa önüne geçer ve sınıf bilincini geliştirir. Bugün çoğunuz, mevcut yasal haklarınızı dahi bilmiyorsunuz, öğrenme çabasına da girmiyorsunuz. İşverenin keyfi uygulamalarını sineye çekiyorsunuz. Sermaye sınıfının karşısında kendi gücünüzün ve değerinizin farkına varamadığınız için kadercilik ve işten atılma korkusu ile kölelik koşullarına boyun eğiyorsunuz. Bilinçli bir örgütlenme çabası ile bu dağınıklığa son vermek mümkündür. En kısa sürede öncü işçilerin bir araya gelmesi ve fabrikadaki diğer işçilere örnek olması gerekiyor.

Yaşasın işçi sınıfının mücadele birliği

Kurtuluş yok tek başına! Ya hep beraber ye hiç birimiz!

Kahrolsun ücretli kölelik düzeni!

EKİM-Gebze Bölge Örgütü

EKİM 3. Genel Konferansı Tutanakları

Fabrika çalışmasının sorunları ve deneyimleri-2

Mesut: Fabrika çalışması ve daha geniş anlamda da sınıf hareketine, eylemliliklere müdahale açısından bakıldığında, bizde temel bir alanda ciddi bir aksaklık olduğunu görmek mümkündür. Bu da faaliyetin oturmuş, planlanmış bir eksende yürümemesi, istikrarlı bir çizgi üzerinde kendini ifade edememesidir. Biraz önce yoldaşın saydığı üç kategori içerisinde son zamanlarda tekstil sektöründeki belirli çabalar bir yana bırakılırsa (aslında o da dahil edilebilir), bizim bütün faaliyetlerimiz şu ana kadar gelgeç faaliyetler olmuştur. Yayın organımıza dönüp baktığımızda, nerelere müdahale etmişiz, bugün bizim açımızdan aynı yerler ne ifade ediyor diye bir soru sorduğumuzda, aslında pek çok alana müdahale ettiğimiz, ama bu müdahalenin daha çok varolan bir eylemlilik süreciyle bağlantılı olarak gündeme geldiği, eylemlilik sürecinin ardından buraların tümüyle ilgi alanından çıktığı görülüyor. Bunun bir iki istisnai örneği vardır. Yoldaşlarımızın uzun süreli çalıştığı bazı alanlar, bizim gerçekten uzun süreli bir politik çabamızın olduğu (politik çabanın geniş anlamı açısından bakıldığında o da tartışmalıdır), biraz istikrarlı bir faaliyetin yürütülebildiği yerlerdir buralar. Onun dışında organların verdiği raporlarda; alanımızda A fabrikası, B fabrikası, C fabrikası var; bunlar şu tür bir stratejik önem taşıyor; biz bunları birinci elden hedefliyoruz dedikleri fabrikalardan hiçbiri gerçek hayatta hedeflenen fabrikalar değildir. Çalışmalarımızda bu doğrultuda yer yer gündeme getirilen, önemli sayılabilecek bazı girişimler de vardır. Ama buralarda kalıcı bir yoğunlaşma sağlanamadığı çok açıktır. Bunda birtakım nesnel zorlukların yanısıra, ama bence ondan daha önemli olarak, ısrar etme gücü konusunda bir perspektif zayıflığı vardır. Belli fabrikalara dönük olarak sürekli ve sistemli bir propaganda çizgisi izlemek, sürekli ve sistemli müdahale etmek konusundaki bir perspektif zayıflığıdır bu.

Müdahale ediş biçimimizin kendisine dönüp bakıldığında, burada da hala ciddi bazı problemler vardır. Kuşkusuz sürecin daha başında olduğumuz bir dönemde belli ciddi problemlerin olması normaldir. Ama bunların altının çizilmesi gerekiyor. Birincisi, buralara belli bir politika, bu alanların belli bir değerlendirilmesi üzerinden müdahale etme sorunu sözkonusu olduğunda, bunun yapıldığını söylemek mümkün değildir. Bunun kuşkusuz istisnaları da vardır. Yoldaş biraz önce Cemtaş örneği ile birlikte bir başka örneği aktardı. O alanın sorunlarını kavramaya, o alandaki mücadele dinamiklerini anlamaya çalışmak, o alandaki eylem sürecini tahlili etmek ve buradan eyleme dönük bir sonuç çıkarmak, bu sonuçları da sistemli bir tarzda işçilere propaganda etmek açısından bakıldığında, orada bu yönde belli bir kaygı vardır. Diğer çalışma alanlarımızda da belli sınırlar içerisinde kuşkusuz bu kaygı vardır. İşten atılmalar olmuştur ya da toplusözleşme dönemidir. Buna ilişkin bütün bildiriler, oranın sorunlarını kavramak, oranın dinamiklerini anlamaktan çok, hareketin bu konuda genel yaklaşımları üzerindendir: Saldırı kapsamlıdır; yalnızca işçi sınıfının bir bölümüne değildir; ardından başka saldırılar da gelecektir; buna karşı direnmek gerekir vb... Birincisi, bu genel propagandanın bir tekrarı niteliğindedir. İkincisi, oluşturulmuş bir politika olmayınca ısrar da gösterilememektedir. Örneğin Cemtaş... Bunlar özellikle nispeten uzun süreli eylemlerde çok daha büyük önem taşımaktadır.

Uzun süren eylemlere dönük müdahalede gerçekten hareketi belli bir kanala akıtmak, ona önderlik etmek istiyorsanız, sizin o eylem ilişkin bir değerlendirmeniz, bir politikanız, önereceğiniz bir eylem çizginiz olmak zorundadır. Her somut gelişmeyi izleyerek işçiler üzerindeki her somut etkiyi gözlemlemelisiniz. Bunlar; dinsel gericiliğin etkisidir, SHP'nin etkisidir, sendika bürokrasinin etkisidir, reformist hareketin etkisidir, devlet terörünün etkisidir vb... Her türlü somut etkiyi, o anda ne tür bir ruhsal şekillenme içerisinde olduklarını gözeterek, zayıflıklarının kendini nerede

ifade ettiğini tespit ederek, propagandanızı, önerdiğiniz tutumu sürekli ve ısrarlı bir tarzda onlara anlatabilmeniz gerekiyor. Biz belli yerlerde fabrika işgallerinin propagandasını yapıyoruz ama, işçilere bir kere fabrika işgal edelim demek birşey ifade etmiyor. Çünkü onlar bunu bir macera olarak kavrıyorlar. Israrlı bir tarzda bunu gündemine sokmadığınız zaman işçileri buna ikna etmeniz, bu politikaya kazanmanız mümkün değildir. Zaten biriki kere bildiri dağıtıp gidenlerin o politikayı ciddi bir şeklide savunduğuna ikna da edemezsiniz işçileri. Orada bir ısrar görmediği zaman bir önderlik kapasitesi, önderlik iddiası konusunda bir ciddiyet de göremiyor. O politikaya güveninin oluşmasını sağlayacak etkenler daha baştan itibaren ortadan kaldırılmış oluyor.

Bunun yanısıra bir başka nokta vardır ki, bizim bu tür eylemlere ilişkin müdahalemiz bu ikinci söylediğimle bağlantılıdır. Çok klasik araçlar üzerinden, çok benzer bir tarzda müdahale etmeye çalışıyoruz. Örneğin gazetemizi götürüyoruz, mümkünse oturup sözlü propaganda yapıyoruz, sosyalizmi anlatıyoruz, güvenmek gerektiğini söylüyoruz vb... Ama bu yeterli değildir. Biz orada direnen işçileri kendi önderliğimizde bazı eylemlilik alanlarına kanalize edebilmeliyiz. Bir direniş içerisinde bulunan işçileri örneğin bir kamu emekçilerinin mitingine ya da bir başka mitinge kitlesel olarak katılma doğrultusunda örgütlemek mümkündür. Buralarda bir önderlik gücü ortaya koymak, eylem alanında birleşme kanalları yaratmak mümkündür. Eylemlilikler içerisinde bu tür olanaklar hep akıyor; ama biz bu tür olanakları kullanma, bunları birleştirme konusunda zayıf davranıyoruz. Biz hem tek tek eylemleri birleştirmenin, emekçi hareketiyle işçi hareketini birleştirmenin politik önemi vb. üzerine de çok şey söylüyoruz, ama hem de sanki bunları yapacak olanlar bizler değilmişiz gibi pratik boyutlarıyla çok fazla algılayamıyor, uygulama gücü kazandıramıyoruz. Bence ortaya çıkan fırsatlara dönülüp bakıldığında, biz bu politikaya belli ölçülerde pratik anlam kazandırabilmek için bir dizi imkana sahibiz. Bunu zorlamak doğrultusunda bir çaba içerisinde olmamız gerekiyor. Ama henüz böyle bir çabanın varolduğu söylenemez. Dolayısıyla yönelimin etkinliğinde, iddiasında ciddi zayıflıklar vardır. Uzun bir direnişte il komitesi o direnişe ilişkin bir bülten dahi çıkarabilir; o direnişin çevresindeki halkı eylem çağıran, çevredeki fabrikalara da seslenen... Çünkü bu uzun bir direniştir, haftada bir tane çıkarırsın, oradaki gelişmeleri aktarırsın, halkın tepkilerini aktarırsın vs. Bunlar bir önderlik iddiasının, önderlik gücünün işçi sınıfına taşınmasıdır, onda bir güven yaratmaktır. Çalışmaya böyle bir bakışla, bu eylemlere böyle bir iddiayla yaklaşılmadığı sürece, bir eylem sürecinde biri-iki bildiri dağıtmak bizim istediğimiz sonuçları üretebilecek bir çalışma tarzı değildir.

Bu nerede örgütlenebilir? Bu bugün özellikle genel mahalli örgütler düzeyinde örgütlenebilir. Bizim yerel birimlerimiz bildiriler yazıyorlar; ama bu bildirilere son şeklinin verilmesi gerektiğinde dönüp o bildiriler üzerinden o organla tartışmak gerekiyor. Bu bildirilerin bir siyasal içeriği var, teknik içeriği var, işlev açısından uygunluğu sorunu var. Kimisinde gerçekten ekonomist bir bakış, kimisinde ise sadece sosyalizm propogandası yapmaya dönük bir bakış oluyor. Bunun üzerinden organın siyasal eğitimini sağlayabilmek, organa politik önderlik kapasitesini kazandırabilmek açısından da gerekli bir çabadır bu. Elbette bildiriyi yoldaşlar yazmalıdır, fakat özellikle bu süreçte bizim politik olarak önderlik edebilmemiz gerekir. Bu bir eğitim aracıdır, dönüştürebilmemiz gerekiyor. Bu noktada kendi çalışmamız açısından belli aksaklıklar olduğunu düşünüyorum.

Yürütülen faaliyette önemli olan politik etki yaratabilmektir. Politik bir etki yaratmayı başarabildiğimiz koşullarda, kazanmış olduğumuz işçilerin o fabrikadan ayrılması önemli değildir. Yarattığımız politik etkinin kendisi yaşayacaktır. Böylece örgütsel olarak kökleşme imkanlarını elde edebileceğiz. Örgütsel kökleşmenin zorlukları daha çok oradaki sirkülasyona bağlanıyor. Ben bunun çok fazla geçerli olduğunu düşünmüyorum.

Sidar: İşçilerle ilk ilişkiler kurmak, onların eğitimini ve nitelik dönüşümünü sağlamak noktasında Kazım yoldaşın söylediklerine katılıyorum. Yoldaşın anlattıkları hepimizin karşılaştığı sorunlar. Ben burada esas olarak tek tek işçilerden ziyade fabrikalarla ya da fabrika bölgeleriyle ilişki kurmak ve bunun sürekliliğini sağlayabilmek sorunu üzerinde duracağım. Buna ilişkin bazı deneyimlerimizi aktaracağım.

Fabrikalarla ilişki kurmak, oradan belli ilişkiler çıkarmak ve onları dönüştürmek açısından sürekli olarak belli zorluklar yaşadık. Bu zorluklarımız nelerdi? Kimi zaman ilişkilerimiz vardı; ancak sürekli bir faaliyet yürütülmediği, bu ilişkiler aktif olarak faaliyetin içerisinde değerlendirilemediği içindir ki, süreç içerisinde geriye düştüler. Ya da

onlardan kaynaklanan yönler oldu. Onların kişisel kaygıları ve düzenden beklentileri noktasında dönüştürücü olamadığımız ölçüde bu ilişkileri ileriye taşıyamadık.

İl komitesinden bir yoldaşla yaptığımız bir toplantıda ('95 yılı başyazısını önceleyen bir süreçti), önümüzdeki süreçte yeni bir faaliyet yürütmenin koşulları nedir, güçlerimiz nedir, bölgemizi ne ölçüde tanıyoruz, vb. noktalarda tartıştık. Faaliyet yürüttüğümüz alanlardaki fabrikaları/bölgeleri tanımamız, bunların taşıdığı potansiyel, buradaki sorunlar, hatta herbir işkoludaki sorunların neler olduğu ve bunların ortak özellikleri konusunda bir açıklığa kavuşmamız gerektiği üzerine birleştik. Bu konuda hazırlanan bir fabrika raporu anahtarı da vardı. Bunu varolan ilişkilerimiz üzerinden fabrikalara ulaştırdık. Henüz sonuçlarını tam olarak almış değiliz. Ama aldığımız ilk örnekler bize gerçekten de fabrikayı ve bölgeyi tanıma ve buralara hangi politikalarla gidebileceğimiz konusunda önemli açıklıklar sağladı. Bundan yararlanarak bir fabrikaya müdahalede bulunduk ve sonuç oldukça olumlu oldu. Yepyeni bir çalışma tarzının önünü açtı.

Bu fabrikada yaşanmakta olan bir sorundan yola çıktık. Özellikle bu işkolu açısından çok da önemli olmayan bir sorundu bu. Fakat organımızın aldığı karar şuydu. Biz bugüne kadar kendiliğinden gelişen direnişlere müdahale çabası içinde olduk. Fakat bu çok fazla sonuç alıcı olmadı. Bizim artık önümüzdeki süreçte bizzat direnişleri örgütleme, çok küçük kıpırdanmaları ortak bir güce dönüştürme çabası içinde olmamız gerekiyor. Direnişi bizim önderliğimizde geliştirmek ve giderek o bölgeyi etkileyen bir direnişe dönüştürmek açısından adımlar atmamız gerekiyor. Çok önemsiz gibi de görünse, sorunları doğru bir biçimde ele aldığımız ve uygun araçlarla işçilere ulaşabildiğimizde anlamlı sonuçlar elde edebileceğiz. Bu başlangıçta belki işçilerin saflarınıza akın akın gelmesini sağlamayacaktır ama, yine de belli kazanımlarımız olacaktır. Hem o fabrikadan belli ilişkiler çıkarmamızı, hem de kadrolarımızın bizzat sınıf çalışması içinde dönüşmesini sağlayacaktır. Kitlelerle yüzyüze gelmenin, onlarla temas noktaları kurmanın olanaklarını yaratacaktır.

Bölge komitemiz bu değerlendirme ışığında hareket etti. Müdahalede bulunacağımız fabrikadaki ilişkilerimizden (ki bunlar geri ilişkilerdir) fabrikadaki sorunlar üzerine ayrıntılı bilgiler aldık. Bu bilgileri kullanarak bir bildiri hazırladık. Bu fabrika fabrikaların yoğun olduğu bölgenin ortasında yeralmaktadır. Buradaki olası bir kıpırdanma diğer fabrikaları da etkileyebilecektir. Yanyana dizilmiş bu fabrikaların işçileri birbirleriyle sürekli temas halindedirler.

Fabrikaya faaliyet götürmemin yöntemi üzerinde çok fazla tartışmadık komitede. Daha çok güvenlik sorunu vb. üzerine tartışıldı. Faaliyete çıkacak yoldaşların bölgeyi, faaliyet alanını çok iyi tanımaları gerektiği, bunun güvenlik açısında önemli olduğu üzerine konuşuldu. Faaliyete çıkacak yoldaşlar defalarca bölgeye giderek çevreyi tanıdılar. Olası bir saldırı durumunda kendimizi nasıl savunabiliriz? Hangi yöne gidebiliriz? Buna ilişkin önlemler titizlikle alındı. Hazırlanan bildiri önce fabrika önünde, daha sonra ekipler halinde iki ayrı servise binilerek dağıtıldı. Bir serviste yoldaşlarımız işçilerin sorunların ve taleplerini ele alan ve bunları siyasal taleplerle bütünleştiren ajitatif bir konuşma yaptı. Bu ajitasyon işçiler üzerinde oldukça etkili oldu. Bir otobüste 43 tane işçi varmış, bu işçiler yoldaşımızın başına toplanarak dikkatle dinlemişlerdir. Sordukları sorular ve söyledikleri oldukça ilginçtir. "Doğru söylüyorsunuz, fakat öneri olarak ne getiriyorsunuz", "Ne yapabiliriz, bu sorunlar üstesinden nasıl gelebiliriz?", "Söyledikleriniz doğrudur, bizi atacaklar, sesimizi çıkarsak da çıkarmasak da, nihayetinde işveren kendi çıkarları doğrultusunda neyi uygun görürse onu uygulayacak" demişlerdir. İşçiler güvenebilecekleri birilerini arıyorlar. Yoldaşlarımıza adeta bir kurtarıcı gibi yaklaşmışlar, kendilerine yardımcı olmalarını istemişlerdir.

Bu müdahalenin iki yönlü yararı olmuştur. Birincisi, faaliyet içersinde yeralan yoldaşlarımıza büyük bir heyecan vermiştir. Onların işçilerle ilişki kurmasını ve kaynaşmasını sağlamıştır. İkincisi, işçilerde bir tedirginlik, birbirlerine karşı güvensizlik vardır. Herkes birbirine karşı şunu rahatlıkla ifade edebilmektedir; "söylenenler doğrudur, yapılması gerekiyor, fakat bunlarla mı yapacağız?" Birbirlerine güvenmedikleri ve örgütlü bir güç haline gelemedikleri sürece birey olarak birşey yapamayacaklarını, süreç içersinde yalnız kalacaklarını düşünüyorlar. Yarattığımız tartışma ortamı işçilerin birbirleriyle tartışmasını ve kaynaşmasını sağlamıştır. 15 kişi kendi arasında tartışmaya girişmiştir. Hepimiz böyle söylüyoruz, ama nihayetinde hepimiz aynı sorunlardan yakınıyoruz, yapılması gereken bir şeyler vardır, bunu niye yapmıyoruz demişlerdir birbirlerine. Bu tartışmalı sohbet 25-30 dakikalık bir yolculukla sürmüştür. Kimi işçiler kendileri gelerek adreslerini, telefonlarını vermiş-

lerdir. Kuşkusuz henüz kendi fabrikalarının dar sorunları temelinde kurmaya çalıştıkları bir ilişkidir sözkonusu olan. Fakat bunun hiçbir önemi yoktur. Bizim için önemli olan ilk temas noktasının yakalanmış olmasıdır.

Dağıttığımız bildiri fabrika içerisinde önemli bir etki yaratmıştır. Bu insanlar sanki bu fabrikada çalışıyorlar, bizim sorunlarımızı bizden daha iyi biliyorlar, demişlerdir. Kimisi de yakınmıştır: Bizim yaptığımız hataya bak, biz işveren dayatmalarını kabul ettik, bunu hiç düşünmedik. Adamlar ne güzel söylemişler, kabul etmemiz durumunda bu olacaktır gerçekten. Kimisi bizim fabrikamıza da ışık doğdu diyerek heyecanla karşılamıştır. Bildirilerimiz diğer fabrikalardaki işçilere de ulaşmıştır. İşçiler aynı semtlerde oturuyorlar ve öğle tatillerinde görüşebiliyorlar. Bu işçiler keşke bizim fabrikaya da böyle bir şey yapılsa diyebilmiştir. İşçiler bildirileri eve götürmüşler ve ertesi gün işyerine getirmişler. Okumayanlar bir "kağıt" varmış diyerek bildiriyi aramaya başlamışlar. Bu kağıt elden ele dolaşıyor. Şeflerin eline geçtiğinde şefler büyük bir tedirginlik duyuyorlar. Hatta şefin biri bildiriyi teşhir etmek amacıyla işçileri toplayarak bildiriyi okumuş. Bunlar teröristlerdir, bölücülerdir diye propaganda yapmaya çalışmış. Bunun üzerine işçiler: Sağol biz de bu bildiriyi arıyorduk, bulamıyorduk. Ayrıca, bunlar hiç de terörist ve bölücü değiller. Dün konuştular bizimle. Anlattıkları sorunlar bizim gerçek sorunlarımız. Böyle yaşanmadı mı bizim fabrikamızda? Bizim düşünemediğimiz sorunları birileri düşünmüşler ve bize yardımcı olumaya çalışıyorlar. Siz bunları bile bölücü ve terörist olarak ilan ediyorsunuz, vb. türden sert çıkışlar da göstermişlerdir.

Fabrikaya yönelik bu müdahalemiz işçilerde öyle bir ruh hali yaratmıştır ki, artık fabrika içinde seslerini yükseltmeye başlamışlardır. Örneğin işçinin biri yarın işe gelmeyeceğim diyerek izin istemiş, şef kabul etmemiş. Diğer bir işçi şefe, "yüksek sesle niye vermediğini söyle de birileri duysun" diyebilmiştir. Böyle bir tehdit şefleri tedirgin edebilmektedir. Ama asıl önemli olan işçiler üzerinde yarattığı etkidir, devrimcilere duyulan güvendir. Sen onlara komünistler olarak sesleniyorsun. Fabrikanın sorunlarından hareketle genel siyasal sorunlara giriyorsun. Bunu çok rahat karşılayabiliyorlar.

Son yaşadığımız bu deneyim bize de bir çok bakımdan çok şey kazandırmıştır. Bölge organımız ve diğer yoldaşlarımız çalışmalarımızın böyle olması gerekiyor, sadece gidip yayın dağıtmakla yetinemeyiz, sözlü propaganda yapmalıyız, bu daha etkili oluyor demektedirler. İşçiler bildirileri okumayabilir, okuduğunu anlayamayabiliyor. Sözlü propagandayla bir çok şeyi anlatmak mümkündür. Böylece diyaloğun da yolları açılmış oluyor. Sonuç olarak ilk ilişkileri kurmuş durumdayız. Artık önümüzdeki görev bu faaliyetin sürekli hale getirmek, kurduğumuz ilişkileri ileriye taşıyabilmektir.

Bir başka deneyimimize değinmek istiyorum. Bir fabrikada sendikalaşma faaliyeti yürütülürken yedi işçi işten atılıyor. Fabrikada belli bir kıpırdanma var, ama ne yapacaklarını bilmiyorlar. Sendikacılar, üretimi durdurmayın, durdurursanız işverenin 17. maddeden işten atma hakkı doğar diyerek önlerine dikiliyorlar. Biz bu olayı basın üzerinden öğrendik. Daha önceden orada çalışan bir işçiyi tanıyorduk. Bu işçi yalnızca bir kez gördüğümüz sıradan bir insandı. Gidip onu gördük, yaşanan sorunları öğrendik. Ertesi gün servislerinde bir bildiri dağıttık. Bu müdahalenin ardından işçiler sendikacılara karşı tavır geliştirdiler. Üretim yavaşlatıldı ve iki-üç gün içinde durma noktasına geldi. Müdahalenin isabetliliği işçiler üzerinde olumlu bir etki yarattı. Daha sonraki süreçte bu müdahale MYO ve çeşitli materyallerle beslendi. Buradan belli ilişkiler çıkardık. Bunlar şu veya bu harekete sempati duyan, ama bizim yürüttüğümüz faaliyetten de çok etkilenen insanlardı. Türkiye'de ciddi illegal faaliyet yürüten tek hareket olduğumuzu, böyle bir faaliyetle ilk kez karşılaştıkları söyleyerek bizimle ilişkilerini sürdürüyorlar. Kuşkusuz bizim sorunumuz onlarla sınırlı kalmamak, esas olarak fabrikaya yönelik bir politika belirlemek, en dinamik ilişkileri yakalayarak oradaki potansiyeli ortaya çıkarabilmek, mümkünse bir direnişi örgütleyebilmek.

Bu tarzda yürütülen bir faaliyet yoldaşlarda öylesine bir heyecan yaratmıştır ki, artık 200-250 gazeteyi rahatlıkla fabrikalara ayırıyoruz, götürüp dağıtıyoruz. Yerel müdahalenin nasıl yapılacağı konusunda çok rahatız. Artık müdahaleyi nasıl yapacağımızı değil, fabrikaya hangi yol ve yöntemlerle ulaşabileceğimizi tartışıyoruz. Kuşkusuz henüz çok ileri düzeyde bir sonuç alabilmiş değiliz. Ama ilk adımları atmak açısından çok anlamlıdır. Örneğin sabah servis duraklarına gidiyoruz. Değişik fabrikalarda çalışan işçilerle ilişki kuruyoruz. Artık kimse, polis mi gelmiş, illegal yayın mı dağıtılıyor, bunun tedirginliğini duymuyor. Bizler devrimciyiz, gazete dağıtıyoruz, işçilerin sorunların

işliyoruz. Öylesine sıcak bir ortam doğuyor ki, işçiler gazeteleri alıp kendi servislerinde dağıtıyorlar. Bu arada yoldaşlarımız onlarla sohbet ediyorlar. Böyle bir diyalog ortamı yaratılmış bulunuyor.

Kuşkusuz bu faaliyet, sürekli ve sistemli kılamadığımız ve somut ilişkiler çıkarmayı başaramadığımız sürece çok fazla da anlamlı olmayacaktır. Sergen yoldaşın bir deyimi vardır. Biz yerel bir faaliyet yürütüyoruz; ama sonuç alıcı olmadığı sürece, bu faaliyet merkezi faaliyetin yerelleştirilmesinden başka bir anlam taşımayacaktır. Bu perspektifle hareket etmek zorundayız ve öyle hareket ediyoruz. Bugün belli ilk adımlar atılmıştır ve bu çerçevede çeşitli fabrikalarla ilişkiler kurulmuştur. Yeni ilişkiler geliştirmek noktasında oldukça geniş bir ilişki ağımız vardır. Bütün sorun ilişkiye geçtiğimiz insanları nitelik olarak ileriye taşımaktır. Bunu başardığımızda fabrika hücrelerine ulaşmak bizim için hiç de zor olmayacaktır.

Sergen: Sidar yoldaşın anlattığı deneyim yeni bir müdahale tarzı çıkardı bizim önümüze. Bunları yoldaşlarla tartıştık. Bu tartışma yeni tartışmaları körükledi ve değişik müdahale yöntemlerinin önünü açtı.

Biz genel politik faaliyetten artık somut bir çalışmaya geçmeliyiz dediğimiz zaman, aslında sınıfa dönük çalışmada bazı bakımlardan bir gerileme yaşadık. Bu, özünde bir politik faaliyet olan dağıtım faaliyetindeki kayma olayıydı. Neden bunların sonuçlarını almıyoruz; okuyorlar mı; verdiğimiz insanlarla neden ilişki kurmuyoruz; güçlükler nedir, niye bunlar aşılamıyor diyerek sık sık tartıştığımız sorunlar bizde semtlere kayış yarattı. Bu bilinçli bir biçimde olmadı. Kendiliğinden yaşanan bir kaçıştı. Daha sonra güçlerin yetersizliğiyle izah edilen bu tür sorunlar yaşadık. *MK Değerlendirmeleri*'nde artık gelinen noktada doğrudan dağıtımın öne çıkarılması gerektiği vurgulanıyordu. Ama genel dağıtımdan somut sonuçlar alınmadığı sürece dolaysız dağıtımda da ilerleme sağlanamıyordu. Sidar yoldaşın bölgesindeki deneyim üzerine organda tartıştık. Bu müdahale tarzını yaygınlaştırmaya çalıştık. Daha önce bu konuda tutuk davranan, genel dolaylı dağıtımda bile zorluklarla karşılaşan yoldaşlar, bu tarz bir yönelişi kendi gündemlerine almaya başladılar.

Bizim ilişki geliştirmekte zorlandığımız açık bir gerçektir. Sözgelimi bir Suntekstil deneyimi vardır. Yoldaşlarımız epey uzun bir süre burada çalıştılar. Ama bir tek işçinin olsun adresini, telefonunu vs. öğrenmek konusunda mesafe alamadılar. Sözkonusu deneyimde ise bu kendiliğinden yaşanabiliyor. Dağıtımı ve ajitasyon-propagandayı yapan yoldaş servisten iner inmez 4-5 işçi hemen çevresini sarıyor ve bu ilişkiyi bir biçimde sürdürelim diyorlar. Telefonlarını ve adreslerini veriyorlar.

En önemlisi de şudur. Bu faaliyetin götürüldüğü fabrikada bazı ilişkilerimiz vardı. Ama bir türlü işlevli olamıyorlardı. Aslında belli bir kavrayışa sahiptiler. Ama bu ilişkilerlerle tekyanlı bir eğitim faaliyeti yürütülmüş. Teorik dergiyi okumuşlar, sosyalizmin sorunları üzerine tartışmışlar. Kısacası soyut kitabi bir eğitim... Bu nedenle ilerleme sağlayamamışlar. Yeni dönemde yürütülen çalışmanın şevkiyle bu yoldaşlardan bir tanesi fabrika raporuna cevap yazmış. Ben çok merak ettim ve ilgilenen yoldaşa bu rapora nasıl cevap verileceği üzerine onunla konuştun mu diye sordum. Hayır dedi. Ama verdiği cevap kesinlikle çok düzeyli ve oldukça kapsamlıydı. Bizim orada nasıl bildiri dağıtabileceğimiz, nasıl bir çalışma götürebileceğimiz üzerine tüm bilgiler vardı bu cevap raporda. Ayrıca bu faaliyetin yankılarını ve sonuçlarını bizzat MYO üzerinden ifade etme çabası içerisine girdiler. Dahası birtakım görev ve sorumluluklar alabilecek konuma geldiler. İşçi Kurultayı çalışmasına yöneldiler ve orada bir aktivite göstermeye başladılar. Biz burada şunu gördük. Bire bir ilişkilerle sınırlandığında, kitlesine değil kişilere seslendiğinde oradaki potansiyeli açığa çıkaramıyorsun. Kurduğun ilişkilerde bir gelişme sağlayamıyorsun. Bu fabrikanın kitlesine seslenmek birden bire bunları işe sahiplenmeye itti; görev ve sorumluluk bilinciyle hareket etmelerini sağladı.

Bu deneyim bizim mutlaka şunu yapmamız gerektiğini açığa çıkardı. Çevremizde bulunan ve henüz tanımlı olmayan ilişkileri bir çalışma grubu içinde bir araya getirmek; bu ilişkileri ilerde bir hücreye dönüştürme perspektifiyle ele almak; bugünden küçük görev ve sorumluluklar vermek; onları bu anlamda işe yöneltmek gerekiyor. Çünkü bunların içerden yürüteceği faaliyet çok önemli. Sadece bilgiler vermek ve faaliyetin etkisini taşımakla sınırlı olmamalıdır.

Fabrika çalışması ya da sınıfa dönük çalışmada yaşadığımız deneyler bize şu sorunu daha ciddi bir biçimde ele almayı dayatıyor. Özellikle işçilerin günlük yaşamının içinde olmak, onlarla günlük ilişkiler kurmak. Bu bir tarz sorunudur. Onlarla ilişkileri günlük olarak kurabilecek yol ve yöntemleri veya bir tarzı geliştirmek zorundayız. Sadece dışarda giden genel bir politik faaliyet ne kadar

önemli olursa olsun, onun sonuçlarını almak böyle bir ilişki tarzı geliştirmeksizin epeyce güçtür. Genel propagandanın etkileri geçici olabilmektedir. Dolayısıyla sözünü ettiğimiz tarzda bir ilişki içersinde olmak burada tayin edici bir öneme sahiptir. Tanımlı bazı ilişkilerimizin içeride bulunması elbette önemlidir. Ancak bir takım yoldaşların bir fabrika ya da işyerinde çalışması, günlük ilişkinin sürmesi de sorunu tam olarak çözmemektedir. Çünkü tekstil gibi bazı işkollarının özgünlükler vardır. Bazen bunların fabrika içinde kendi aralarında diyalog kurmaları bile, başka yöntemlerle birleştirilemediği ya da süreklilik fabrikanın dışında da sağlanamadığı sürece epeyce güç olabilmektedir. İşverenler bir takım deneylerden hareketle, işçileri birbirinden yalıtmaya çalışıyorlar. İşçilerin tartışmasını, diyalog kurmasını engellemek için çok çeşitli yollara başvuruyorlar. Ayrı ayrı kapılardan çıkarıp servislere ayrı yerlerden göndermekten tutun da, çeşitli bölümlere ayırıp değişik yemekhanelerde değişik saatlerde toplanmalarına kadar. Dolayısıyla içerdeki ilişkiler yaratıcı bazı yöntemler geliştirilemediği sürece çok fazla güç de yetiremiyorlar. Hele dışardan belli bir fabrikaya dönük çalışma konumundaysak, bizim müdahalelerimiz toplantıdan toplantıya ya da haftanın belirli günleri onlarla uygun olmayan mekanlarda ayaküstü birtakım görüşmelerle sağlanabiliyor.

Bir fabrikada yoğunlaşma kararı verilmişse ve oraya dönük çalışmada ısrar ediliyorsa, bizzat buradaki işçilerin oturdukları yerlerde, değişik birtakım mekanlarda onlarla ilişkiye geçmeyi başarmak gerekiyor. İşçilerin yoğunlaştığı semtleri öğrenmek çok zor değildir. Servislerin gittiği bütün güzergahlar, yoğun olarak oturdukları alanlar bilinmektedir. Buralarda konumlanmak, fabrikalarda ve semtlerde onların bulundukları ortamlarda bulunmak ve onlarla buralarda da ilişkileri geliştirmek gerekiyor. Zira devrimcilere belirli bir temkinlilikle, hatta güvensizlikle yaklaşıyorlar. İllegal yöntemlerle sürdürülen propaganda ve ajitasyondan öncü işçilerin bir kısmı bile korkuyor, yayınları almaktan çekinebiliyorlar. Devrimciler ve komünistler hakkında burjuvazinin sürdürdüğü propaganda etkili olabiliyor. Bunu mutlaka kırmak gerekiyor. Bu nedenle günlük yaşamlarına girerek dostluk-arkadaşlık, komşuluk ilişkilerini de geliştirmek gerekiyor. Bu bazı başka şeyleri de çözüyor. Bir çoğu sana mekanını açmaktan uzak durabiliyor; ancak uzun bir sürede ve bir zorlamanın sonucu gerçekleşebiliyor. Bunların da yolunu açacaktır. Orada bizim çalışmamızda uyguladığımız illegalite anlayışının çok fazla uygulanması gerekmiyor bence. Bu tür bir illegalitenin aynı fabrikada çalışan işçilerin arasında uygulaması çok gerekli değil. Bir iç içelik yaşamak gerekiyor. Bu çok yararlı olacaktır. Bizim hem fabrikada hem de semtte ya da başka mekanlarda günlük propaganda-ajitasyon yapmamızı, örgütlenme faaliyetini sürekli kılmamızı mümkün kılacaktır.

Daha önceki konuşmalarda da vurgulanan bir diğer nokta şudur. Fabrikalardaki çalışma ve yaşam koşullarını bilmek zorundayız. Hangi sorunlara öncelikle müdahale edebileceğimiz konusunda açıklık sağlayacaktır bu bize. Salt genel propaganda-ajitasyonla ya da yazılı materyallerimizin buraya taşımakla yetinmemeli, orada yaşanan tüm süreçlere katılmalıyız. Nedir burada kastedilen? Her fabrikada değişik sorunlar yaşanmaktadır. Örneğin sendikal örgütlenme faaliyeti yürütülmektedir. Bizim perspektifimiz açıktır. Biz buna kayıtsız kalamayız. Bu tür çabaların bizzat içerisinde yer alıp doğru bir biçimde ona müdahalede bulunmalıyız. Ya da sendikalı olan yerlerde sendika kongreleri toplanıyor. Bu süreçlerde aktif olarak yeralabilmeliyiz. Temsilicilik seçimleri vardır; seyirci konumunda ya da sıradan katılımcılar olarak davranmamalıyız. Perspektiflerimize uygulama gücü kazandırabilecek etkin bir çalışmanın içerisinde olabilmeliyiz. Bunun fabrikadaki çalışmada önemli rolü vardır. Aynı şekilde, toplusözleşmenin sözkonusu olduğu yerlerde bu süreçlere aktif bir şekilde katılmak durumundayız. Ya da başka fabrikalarda başka sorunlar yaşanmaktadır. Bu durumlarda öncü bir devrimci pratikle ileri çıkıp o sürece katılmak gerekiyor.

Sonuçta şuraya gelmek istiyorum. Diyelim bir tekstil işkolunda son derece ağır ve ilkel çalışma koşulları vardır. Buraya genel ve soyut düzeyde bir propaganda ve bunu ifade eden bir pratik çalışmayla müdahale edemeyiz. Aynı zamanda buradaki en canalıcı sorunlardan yola çıkmak, buradaki çalışma ve yaşam koşullarına ilişkin sorunlar üzerinde mücadeleler örgütlemek, ama bunu kuşkusuz politik sorunlarla ve hedeflerle birleştirebilmek durumundayız. Bütün sorun iktisadi ve demokratik haklar mücadelesi ile sosyalizm perspektifi ilişkisini doğru bir biçimde kurmaktır. Bu konuda yeterli deneyimler yaşanmadığı için, zaman zaman tekyanlılıklara düşülebiliyor. Ya sadece genel toplumsal-siyasal sorunlar ürerinde yoğunlaşan ya da sosyalizm popagandasını ifade eden bir düzeyde kalınıyor. Bu bazen bildirilerde, bazen günlük propagandada, bazen de mücadele içerisinde ortaya çıkan sorunlara karşı alman tutumlarda yansıyor.

Aşağıdaki yazı EKİM İstanbul İl Komitesi tarafından hazırlanmıştır

Fabrika çalışmasının sorunları

Seslenişin sorunları

Sınıfın ihtilalci-illegal partisinin fabrika hücreleri üzerinde yükseleceği fikrine sahip olan komünistler için fabrika çalışmasının temel eksenlerinden biri propaganda-ajitasyon ve teşhir faaliyetleri, yani seslenmedir. Bu çalışma, sınıfın karşısına politik bir örgüt ve misyonla çıkmanın, sınıfa güven vermenin olmazsa olmaz koşullarından biridir.

Fabrika çalışmasının esası seçilmiş/planlanmış fabrikalar dönük olmalıdır. Bu seçme-planlama bölümü özel bir hazırlığın önceliediği bir süreç olduğu ölçüde, kısa vadeli sonuçlar üzerinden değiştirilmemelidir. Seçilen fabrikaya dönük çalışmamızda belli bir ısrar ve kararlılık gösterilmeli, ama her türlü müdahaleye rağmen planlanan etki yolunda hiçbir gelişme yoksa eğer, ancak bu durumda planlamada/fabrika seçiminde değişiklik gündeme gelmelidir. Yine de bu tür zaman-emek kayıplarından sakınmanın yolu, öncelenen süreçteki yüksek istihbarat, isabetli değerlendirme ve nihayet iyi bir planlamadan geçmektedir.

Fabrikaya dönük seslenme faaliyetinin esası, o fabrikayı temel alan yerelleştirilmiş-özgülleştirilmiş faaliyettir. Sınıfa dönük genel faaliyetimizin bütün araçlarla seçilmiş fabrikaya taşınması bir asgari zorunluluktur. Bu zorunluluk fabrikaya has özel sorunları işleyen yerel-özgül bir seslenme ile tamamlanmalıdır. Bunun o fabrikada o an bir direniş olup olmaması ile alakası yoktur. Müdahale ve bunun içinde seslenme faaliyeti, yerelleşip-özgülleşmek için hareketlilik ihtiyacı duymaz. Bu, sınıfı ve iç farklılıklarını tanımayan, hareketlilik dışında sınıfa müdahaleyi anlamsız bulan sınıfdışı bir bakıştır ve saflarımızdaki etkileri mahkum edilmelidir. Bu tip bir faaliyetin önünde engel olarak gösterilen fabrikayı ve sınıf içi farklılıkları tanımama bahanesi bir neden değil, fakat bizzat aynı bakışın bir sonucudur. Ön istihbarat, değerlendirme ve planlama sürecini boşa çıkaran, sınıf çalışmasını seslenmeye indirgeyen bu bakışın esası, sınıf içi bir örgütlülükten ziyade sınıfa dönük bir örgütlülük yönündedir.

Hareketi önceleyen seslenme, ayrıca sınıfa yönelik ideolojik-kültürel burjuva hegemonyasının kırılıp sosyalist ideolojik-kültürel bakışın taşınması açısında da hayatidir. Kuşkusuz burjuva ideolojisinin etkisi kendi başına asla ideolojik-kültürel mücadele ile kırılamaz. Öte yandan, sosyalist mücadele bir ütopya isteği üzerine değil kapitalizmin negatif eleştirisi üzerine yükselir. Sınıfa yönelik ideolojik-kültürel müdahale süreklilik öğesi içermelidir. Kriz dönemlerinde ve burjuva ideolojik hegemonyanın dağılması şartlarında, bu sürekliliğin etkileri de kritik bir değer taşıyacaktır.

Harekete/eyleme geçirici ekonomist müdahale ile eyleme çekmeyen politik müdahaleyi zorunlu iki şık olarak sunan kendiliğindenci-mekanist yorumun sahteliğini dağıtmanın, ya da sonuç alıcı ekonomik-politik birleşik mücadeleyi başarıyla örgütlemenin altbaşlıklarından biri de, hareketi öncelemek ve hedeflemektir.

Hareketlenmeyi önceleyen seslenme çabasının bir diğer boyutu sürekliliktir. Örgüt, 1 Mayıs, seçim, direniş vb. gibi özel durumlarda, yoğunlaşan bir seslenmeyi örgütler. Ama bu, durgunluk dönemlerinde düzenli, sistematik özgül+genel seslenmenin alternatifi değil, doğal uzantısı ve sonucudur. Seslenme için hareketlenmeyi bekleyen bakışın partinin sınıf üzerinde yükselmesini devrimci duruma erteleyen bakışla pratik paralelliği tespit ve teşhir edilmelidir. Hareketimiz organ faaliyeti süren her bölgede **haftalık** periyodlu yerelleştirilmiş/özgülleştirilmiş bildiri asgari biçimini içeren faaliyeti **Eylül** başına kadar oturtmayı hedeflemiştir. Eylül başında her organ kendi bölgesine yönelik haftalık en az bir bildiri **yazımı-basımı-dağıtımı** konusunda **reflcks** edinmiş olacaktır. Biçim olarak çevre-dış ilişkilerin katılabildiği bölgelerde yerel, yarı-legal işçi bültenleri, henüz bunların olmadığı bölgelerde örgüt broşürleri, bu faaliyetin diğer silahları olacaktır. Mahalli organ alanına politik hakimiyetle yazımı, teknik altyapıyı oluşturmakla basımı ve militan sınıf

çalışması ile dağıtımı tek başına organize edebilen bir mahalli önderlik organı olacaktır. Profesyonel dağıtım gruplarının organize olduğu yerlerde bile, mahalli organ bunu beklemeksizin dağıtımı örgütleyebilme yeteneğinde olmalıdır. Aksi takdirde akşam gelişen bir barikat direnişine yönelik bir bildirimiz sabah vardiyasına ulaştırılamayabilir. Bu ise süreci değiştirme değil yorumlama faaliyeti olur, etkisi bu sınırlar içinde kalır.

Mahalli organ bir kapalı coğrafya örgütlülüğü olmadığı ve sınıfın sosyalist bilinci esasta işçi-patron ilişkisi üzerinden değil de toplumsal yapının bütünü üzerinden olacağı açıksa ve yeni dönemde bu tür süreçler-olaylar sıkça yaşanacaksa, bu konuda da özel bir refleks edinmek gerekecektir. Bu refleksin politik özel anlamı mahalli organların sadece sürece müdahale temelinde bir iç eğitimini değil, aynı zamanda, yeni politik kitle hareketliliği dönemi konusunda da açıklığı gerektirmektedir. Gazi eylemliliği, heterojen kent yoksulları üzerine yükselen gecekondu yerelliklerindeki eylemler hakkında saflarımızda bazı yanılsamalı bilgiler bıraktı. Kitle katılımının onbinlerle ifade ediliyor oluşu, planlanmamış kendiliğindenliği vb. Aynı sürecin sürekliliğine işaret eden Nurtepe, Okmeydanı, K. Armutlu direnişleri ise, hem sayısal katılım zayıflığı açısından hem de yarı-planlı karakterleri yüzünden, örgütümüzün taban birimlerinde (kısmen gençlik hariç) yeterli politik tavır (refleks müdahale) konusu edilmedi. Bu, planlanmış çalışmaların "gereksiz" olduğu argümanı gibi aşırı zayıflıklara vardı. Bu yaklaşım kendiliğindenci ve kitleci bir kayma eğilimini içeriyor ve devrimci hareketin planlı direnişlerini (dolaysızca bu nitelik ilerlemesinin de etkisinde olarak niceliksel zaayıflığı), "sol" hataları yüzünden, politik bir ataletle karşılayabiliyor. Bu fabrikalara (hareketli olanlara değil, tüm planlı çalışma alanlarına) derhal taşınması gereken bir kıvılcım olarak görülmeyebiliyor. Bu hareketimizin yeni dönemindeki politik eğitim ihtiyacı ile politik müdahale arası dolayımsız ilişkiyi kanıtlıyor.

Bir diğer not, seslenmenin biçime kurban edilmemesi gerektiğidir. selenme yeri (çalışma alanı) seçilmiş fabrikanın işçilerinin sitesinden ya da mahallelerinden gittikleri sosyal ortamlara (klüp, kahve vb.) ve fabrikaya kadar her yer olabilir ve mümkünse hepsi de olmalıdır. İşçilere fabrikada seslenmenin olumluklarma rağmen bunu tek biçim olarak düşünmemek gerekir. Önemli olan hedef kitleye ulaşmaktır. Aksi fabrika çalışmasını ayin kuralcılığında algılamak olur.

Seslenmenin profesyonelleştirilmesinde temel bir boyut, profesyonel dağıtım gruplarının organizasyonudur. Her şart altında çalışma yapabilme hedefinde pratik bir boyut kazanan dağıtım gruplarının; bölge örgütleriyle grift ilişkilerden uzak, çalışmayı teknik dağıtıma indirgemeyen, politik müdahale ve bunda süreklilikler yakalamaya yönelik yaracılıkta, eğitim-propaganda uzmanlaşma/işbölümünü gözeten ve silahlı bir yapıda olmaları gerekir.

Seslenme çalışması eylem ve örgütlenme çalışmasıyla her zaman eş zamanlı bir karakter taşımaz. Bu ise seslenmenin **mutlaka** eylem-örgütlenme sürecini önceleyen bir aşamaymış gibi algılanması eğilimini doğurur. Bu, bulunduğumuz sürecin buna (eylem/örgütlenme) açık potansiyelinin kaçırılmasını ve sürece ilişkin hedeflerimizin yok sayılmasını getirebilir. Seslenme faaliyetini kendi içinde bir planlamadan çıkaran, bu planlamayı bir eylem/örgütlenme planına bağlayan seslenmede, yeni olduğumuz, hatta hiç olmadığımız alanlarda bile, eylem-örgüt önerileriyle başlanabileceğinin bilincine dayanan bir faaliyet kavrayışı, sürecin sıçramalı nesnelliğine uyumlu ve fabrika çalışmasında aşamalı-mükemmelliyetçi-ertelemeci mantığa ve tutuma dayalı ön planlar/ön süreçler kendiliğindenciliğini de kıracaktır.

Hücre yolunda

Örgüt faaliyeti dışarıya yönelik olarak seslenme boyutundan çıkıp eylem ve örgütlenme boyutuna yönelince, ideolojik-politik çizgisini ve seslenme faaliyetini sınar. Bu üst boyutun önünü açmayan ve kendi çalışmasını bu temelde yayıp/derinleştirmeyen bir alt boyut (seslenme) çalışması, amaçsızlaşmış ve işlevsizleşmiş demektir. Bu boyuta yükseldiğinde ise, planlanan örgüt-eylem yapısı ile ortaya çıkan gerçek eylem-örgüt yapısı arasındaki açı, mevcut ideolojik-politik kavrayışı sınar.

Bir devrimci özne için esas sorun, "dışında" yaratacağı etki ve bunun sürekliliğinin güvencesidir. Bu noktada

seslenme ile eylem-örgütlenme boyutu arasında, gerçekte, devrimci öznenin iktidarı mı yoksa muhalefeti mi hedeflediği ve üretebileceği sınavı gizlidir.

Kendi dışındaki öğeleri (örgüt dışı) devrimci eyleme çekemeyen, bunların sürekliliğinin güvencesi olarak mücadele örgütleriyle donatmayan ve ensonu, bunlarla yeniden yeniden beslenmeyen (hücreleşme) bir siyasi özne, ancak sözde "devrimci" karakterdedir.

Partinin fabrika hücresi, komünist ideolojik-politik platformla fabrika önderlik örgütlülüğünün birliğidir. Bu noktada ideolojik-politik zayıflık, parti hücresini kendiliğindenci eylemin önderlik aygıtına, önderlik alanında zayıflık ise bürokratik-atalet aygıtına dönüştürür.

Hücre inşa faaliyetinin bir dizi ara örgüt biçimine (grev/işyeri komitesinden politik eğitim grubuna kadar) ve eylem-direniş süreçlerine somut müdahale üzerine yükseleceği açık olmalıdır. Şimdi buna yönelik bir kaç alt başlığı inceleyelim.

Mevcut örgüt militanlarının büyük bir bölümünün seçilmiş fabrikalar öncelikli olmak üzere içerden konumlanması (hem çalışma birimi hem oturma alanı olarak), bir örgüt direktifidir. Sosyal yaşam alanları (kahve, klüp vb.) da dahil olmak üzere sınıfla bütün yaşam alanlarında kesişmek, hem dışarı yönelik politik faaliyetin gerekleri ve hem de örgütün proleterleştirilmesi temelinde devrimci iç yaşamın gerekleri açısından yaşamsal aciliyettedir. Kuşkusuz bulunulan bütün ortamlarda bulunulmayı, ortak mekanlarda ortak zamanlarda bir benzeşme olarak değil, yaratıcı bir devrimci müdahale eylemi olarak düşünmek gerekir. Faaliyet için içeriden konumlanmayı bir önşart olarak ele alan eğilim ise, bir tartışmayı bile gerektirmeyen bir atalet ve apolitizm örneğidir. Etkin bir seslenme, eylem ve örgütlenme birleşik, faaliyeti ortak geçmiş üzerine değil devrimci müdahale üzerine yükselir. Bu direniş yaşanan alanlarda böyle olduğu gibi, hareketsiz ama içerden konumlanılan alanlar için de geçerlidir.

Bir hareketlilik/direniş öncesinde de hücreye yönelik tanımlı-örgütlü politik ilişkiler hedeflense de, bugünün süreçsel şartlarında bu temel değildir. Hareketlilik onları sınıfın duyarlılaşmasında, öncü-kitle arası mesafenin kısılmasında ve aslında öncü ile kitle arası ilişkinin kurulmasında büyük sıçramalar içerir. Verili hareketlilikle devrimin zaferi temelinde partiyi örgütlemek perspektifi uyumlu bir paralellik içerir.

Kritik ilişki eylem/hareketlilik sonrasında kalıcı bir örgüt birikimi bırakabilmek noktasındadır. Eylemin zaferini örgütlemek yönündeki bütün çabalara, daha hareketlilik bitmeden, hatta bir zayıflama/ivme düşüşü eğilimini beklemeden, eşzamanlı olarak **eylem ötesi** örgütlenme düzeyleri de zorlanmalıdır. Bu alanda (politik eğitim grupları gibi) alınmış bir yol/mevzi varsa, bu da direnişin zaferi yolunda derhal eylem örgütlülüğünü artırmaya yöneltilmelidir. Bu iki öğe birbirini besleyen ve eşzamanlılaşan bir tarzla düşünülmelidir. Eylemin zaferinin politik etkisinin (ekonomik bir direniş bile olsa) fabrikanın sınırlarını aşan anlamı unutulmamalıdır.

İşçiler arasında hücreye giden yolda siyasi tavrımıza yakınlaşma potansiyeli taşıyan her eğilim özel bir ilgi görmeli ve en geniş katılım gözetilmelidir. Ağırlıkla ve fiilen politik eğitim grupları görüntüsü veren bu çevreleri, bizzat ve derhal bu kapalılık eğiliminden kurtarmaya çalışmalı, organik ilişki düzeyini artırmalıyız. Hareketliliğin öne çıkardığı doğal önderler özel bir sorunuz olmalı, bu doğal öğeyi bir kaldıraca çevirebilmeliyiz. Bu müdahaleler, sınıfı ve öncü kuşağı tanımakta getirdikleri ek açıklıklar temelinde, yeniden bir iç eğitim malzemesine çevrilmelidir.

Örgütümüz yeni dönemi (parti yılını) kesinkes kazanmak hedefinde ve kararlılığındadır. 3. Genel Konferansın sağladığı açıklıklar temelinde ve örgüt oganizasyonuna bağlı olarak, bütün organlar ve bütün unsurlar, kendi kapasitesini/niteliğini bir üst boyuta sıçratmak temelinde planlamayı sağlamalıdırlar. Örgütümüz, konfeans sonuçlarının örgüte maledilmesinin hemen ertesinde, sadece eski dönemi tekrarlama eğilimine değil, bu sıçramayı boşa çıkaran bir göreli ilerlemeci eğilime karşı da, konferansın kendisine tanıdığı ideolojik saldırıya gerekli örgütsel tedbirleri eklemeyi ihmal etmeyecektir. "Atılımlar" somutlanacaktır; her örgüt birimi ve her yoldaş bunun bilincinde olmalı ve buna uygun bir çalışma tarzı ve temposu içinde olmalıdır.

Her şey parti temelinde devrimin zaferini örgütlemek için!

Yeni Politika da kapatıldı

Devrimci basına saldırılar yoğunlaşıyor

Son toplantısının ardından MGK'nın verdiği direktifler doğrultusunda, *Özgür Gündem* ve *Özgür Ülke*'nin ardından, bu kez de *Yeni Politika* gazetesi kapatıldı.

Bugün sömürgeci sermaye devleti Kürdistan'da sürdüğü iğrenç ve kirli savaşı kitlelerden gizleyebilmek için her yol ve yöntemi kullanmaktadır. Yeni Politika bu haksız ve kanlı savaş gerçeğini perdeleyen örtünün aralanmasında kendi cephesinde önemli bir rol oynamaktadır. Bunun içindir ki, yayınma başladığından bu yana çok yönlü bir baskı ve terör ile yüzyüze kalmış, dağıtımcı ve çalışanlarınının katledilmesinden gazete binasının bombalanması kadar en iğrenç saldırıların hedefi olmuştur. Son saldırı, bu yollarla susturulamayan yurtsever basını tümüyle keyfi sansür uygulamalarıyla susturmayı hedeflemektedir.

Öte yandan son MGK toplantısı, daha da yoğunlaşacak saldırıların yurtsever basın ile sınırlı olmadığını göstermektedir. Aynı zamanda, batıda yeni bir işçi-emekçi hareketliliğinin gelişmekte olduğu bugünkü koşullarda, bir bütün olarak devrimci yasal basına yönelik saldırıların daha da yoğunlaşacağını ortaya koymaktadır. Son MGK toplantısında devrimci basının matbaada denetlenmesi bir kez daha karar altına alınmıştır. Oysa gerek matbaada denetim gerekse gazete kapatılması, yurtsever basın için hiç de yeni uygulamalar değildir. Bu konunun MGK'da yeniden gündeme getirilmesiyle, yurtsever basına karşı zaten gündemde olan artık tüm devrimci basın için de geniş bir biçimde uygulanacaktır. Ehlileştirme amacıyla açılan legal alanın devrimci bir tarzda kullanılması karşısında devlet zaten uzun bir dönemdir devrimci basına saldırmaktadır. Ancak yeni dönemde keyfi sansür uygulaması daha sistemli bir biçimde devreye sokulacak, boşluklar kapatılacaktır.

Kuşkusuz mücadeleyle kazanılan bu mevziler devrimciler ve komünistler tarafından savunulacaktır. Fakat son bir yıldır bu alanda yoğunlaşan saldırılar ve son MGK toplantısının bir kez ortaya koyduğu bir gerçek vardır. O da bu alanın ne denli iğreti olduğudur. Devrimci hareket gerekli önlemleri bugünden almak, hazırlıklarını buna göre yapmak durumundadır.

"Bugün legal planda elde tutulan mevziler ve kullanılan olanaklar, mücadelenin ürünleri olarak kazanılmış, bedeli ödenerek bugüne dek korunmuştur. Şimdi de bunlar daha büyük br kararlılıkla savunulmalı, geri adım atmak bir yana, bu saldırıyı püskürtmek mücadelesi içinde daha da güçlendirilmelidir. Kitle hareketinin gelişmekte olduğu ve daha da gelişeceği bir evrede, bu mevzi ve olanakların önemi her zamankinden daha büyüktür.

Fakat öte yandan, kitlelerin aydınlatılması çabasında ve genel olrak devrimci propaganda-ajitasyon faaliyetinin yürütülmesinde tümüyle ya da esas olarak legal araçlara bel bağlanamayacağını, bu son saldırı uygulaması bir kez daha göstermiştir. Bu araçlar elbetteki özel bir dirençle savunulacaktır. Bu böyle olmakla birlikte, politik güçsüzlüğünü baskı ve terör aygıtlarının gücüyle dengelemeye çalışan bir rejim, çaresilikten de olsa işi kaba bir zorbalığa dökmeye kalktığı zamn, bu mevzileri şu veya ölçüde boşa çıkarma olanağına da sahiptir. Bu gerçeğe gözlerini kapatmak, siyasal gerçeklerden kopmak ve kendini aldatmaktır."

"Devrimci politik tutumda tavizsiz olunacaksa eğer, hiçbir bakımdan legaliteye mahkum bir konuma mahal vermemek, yeraltı basını alanındaki boşluk ve zaafiyetleri biran önce telafi etmek gerekir. Kontr-gerilla cumhuriyeti sözü boş bir söz kalibi değilse eğer, devletin baskı ve şiddet aygıtlarını güçlendirerek terör politikasına daha özel bir ağırlık kazandıracağı genel değerlendirmesinin bir ciddiyeti varsa eğer, örgütsel hazırlık ve tercihlerde de bunlar gözetilmek durumundadır."

***Ekim*, 15 Ocak '95, sayı:113**

Okurlardan / Yoldaşlardan...

Memur penceresinden 5-8 Ağustos işçi eylemliliği

5-8 Ağustos eylemliliği işçi sınıfı için son derece zorunlu ve önemli bir eylemdi. Ne var ki sonuçta etkisiz ve zayıf bir eylem oldu. Eyleme daha iyi bir katılım sağlanabilecekken bunun engellenmesi, Türkiyenin dört bir yanından gelen 200 binin üzerindeki insanın bir kaç saat sonra geri dönmesinin istenmesi...Yalnızca bunlar bile, Türk-İş'in aslında işçi sınıfının yanında olmadığının, onun sermayeye uşaklıkta üzerine düşeni fazlasıyla yerine getirdiğinin açık bir kanıtıdır. Türk-İş genel bir tutum olarak memurların mitinge katılımını elinden geldiğince engellemeye çalışmıştır. Her sendika şubesinden bin kişi götürürüz demesine rağmen, daha sonra milyarlarla ifade edilen bütçesinin memurları götürecek otobüsü karşılayamayacağını söyleme utanmazlığını gösterebilmiştir. 8 Ağustos'taki eylemliliği ise son derece geri bir çizgide ve KİT işçileriyle sınırlamaya çalışmıştır.

Türk-İş'in asıl kaygısının ne olduğu açıktır. İşçi sınıfının son dönemde yükselen öfke ve hoşnutsuzluğunu bir sele benzetirsek, o bu selin sermayeye zarar vermemesi için bir yatak oluşturmaya çalışmaktadır.

Öte yandan memurların eyleme katılımının bu denli düşük olmasının asıl sorumluluğu memur sendikalarına attir. Yaz ayında bulunulması, bu ayın memurlar için ölü bir dönem olması gibi mazeretler geçerli sayılamaz. Unutulmamalıdır ki, düzenin saldırıları işçi-memur ayrımı yapmadan sürmektedir. Karşı mücadele de işçi-memur ayrımı yapılmaksızın verilmeli, güçlerin bölünmesine izin verilmemelidir.

"Kurtuluş yok tek başına, ya hep beraber ya hiçbirimiz!" şiarıyla hareket etmeli, bu bilinci işçilere-emekçilere kazandırmalıyız. Bütün sorunların kökünde kapitalizmin yattığını ve tek kurtuluş yolunun devrim ve sosyalizm olduğunu unutmamalıyız.

K. Ateş/Adana

Bir "açık sol parti" arayışı ile kaçış nereye?

Uzun dönemdir açık bir devrimci sol parti çalışması sürdüren Dev-Yol çevresinden bir grup, 2 Temmuz'da Adana'da bir toplantı düzenledi..

"Kendilerine özgü" bir terminoloji geliştirmiş bulunan bu liberaller, "Sermaye egemen bir demokrasi"ye karşı "emek egemen bir demokrasi" talebi ile yola çıktıklarını söylediler. "Türkiye'de sağ ve gerici şeriatçı akımların gelişmesi"nin kendilerini böyle bir parti çalışmasına ittiğini, tüm bunlara karşı savaşacak "açık devrimci siyaset"in "sermaye egemen bir demokrasi"ye alternatif arayışın ifadesi olduğunu ifade ettiler. Bu liberal küçük-burjuvalar için, "Klasik formda bir marksist-leninist parti yani bir sosyalist parti tartışmalarının pek de önemi yoktur. Ancak sosyalizme dönük devrimci bir parti olacaktır".

Toplantının yapıldığı salonun tavan ve duvarlarına asılan dövizler de bu liberal-reformist platforma uygun olarak formüle edilmişti: "Gerçek bir demokrasi için barış, hemen, şimdi!", "Gerici şoven eğitime hayır!", "Kamu çalışanlarına GTSSH!", "Özelleştirmeye hayır!" "Söz, yetki, karar halka!", "Şeriata karşı omuz omuza!", "Geleceği birlikte kuralım!"...

Salona garip bir suskunluk ve bekleyiş hakimdi. Sürekli konuklara görüş bildirmeleri için çağrı yapılıyordu. Yanıt gelmeyince Mihri Belli kürsüye çıktı. Konuşmasına, "yeni kavramlara ihtiyacımız yoktur" uyarısıyla başladı ve şöyle sürdürdü: "Demokratikleşme deniyor, bu bizim terimimiz değildir. Bu terim emperyalizmin icat ettiği bir terimdir. Bunun ikinci adımı ise düzenin şık vitrininde yer almaktır". Türkiye'de sık sık gündeme gelen darbelere değindi ve 12 Mart'ın CİA tarafından organize edildiğinden, kirli savaşın türedi menfaat çevreleri tarafından istendiğinden sözetti. Bu arada bazı kavramların açık açık dile getirilmesinden korkmamak gerektiğini söyleyerek konuşmasını ince bir eleştiri ile sürdürdü.

Son dönemlerde "yasal sol" veya "sosyalist parti" çalışmaları bir furya halinde sürüyor. Devrimci bir iktidar mücadelesinin önüne koymaya çalıştıkları liberal-popülist bir platformla politik bir güç haline gelmek hevesindeler. Düzen icazetli bir çıkışın "demokrasi" sorununu bile çözemeyeceğini bu baylar da çok iyi biliyorlar. Ama ne düzen sınırlarını aşacak bir mücadeleyi sürdürme perspektifleri ne de taakatları var.

Bir Ekim okuru/Adana

Kamu işçileri üzerine

Yeni dönemdeki, özellikle Bahar eylemliliklerindeki gelişme saklı tulursa, kamu işçisinin, özel sektör işçisine oranla, sahip olduğu koşullar ve gelişme çizgisi nedeniyle daha zayıf bir mücadele geleneğine sahip olduğu bir gerçektir. Bunun başlıca nedenleri nelerdir? Birincisi; bu kesimde yıllardır ağırlıklı olarak Türk-İş gibi gönüllü düzen destekçisi bürokratlar hakimdir-örgütlüdür. Bu alanda '80 sonrasında bizzat devlet eliyle kurulmuş faşist-gerici sendikalar da mevcuttur. İkincisi; kamu işçilerinin yıllardır politik istismar, adam kayırma, çevre oluşturma vb. nedenlerle devletle olan ilişkileri özel sektör işçilerine göre farklıdır. Herhangi bir bakan ya da bürokratın denetimine verilen bir kamu işletmesinde işe alma başta olmak üzere bazı süreçler farklı işleyebilmektedir. Devletin, uzun bir dönem boyunca, kısmi de olsa kamu işçisine yönelik farklı ücret politikasının etkisi de düşünüldüğünde (kamu işçilerinin maaşları genellikle ortalama olarak özel sektör işçilerininkinden daha yüksek olmuştur), mücadele geleneğindeki zayıflık daha iyi anlaşılır. Ancak bazı temel sektörler ve dönemler için bazı farklılıklar sözkonusudur. Birincisi, kömür işletmeleri hareketlilikte hep ileri bir noktayı temsil etmiştir. Yine de bu, ücret artımı için verilen mücadelenin sertleşmesinin ötesinde siyasallaşmış ileri bir noktanın ifadesi değildir. İkincisi Tariş gibi ciddi direniş odakları da bulunmaktadır.

Ne var ki, '80 sonrası süreç, tüm ücretli kesimlerin durumlarını birbirine benzeştiren bir sonuç yaratmıştır. Asıl üzerinde durulması gereken nokta da burasıdır. Seçim yatırımları ve devletin bazı sosyal güvenlik tedbirleri nedeniyle işgüvencesine sahip olma konusunda biraz daha fazla şansı olan kamu işçileri, '80 sonrasında tüm dünyada olduğu gibi Türkiye'de de özelleştirmeler nedeniyle bu avantajını kaybetmektedir. Belki de bugün saldırıya en fazla açık kesimi oluşturuyorlar. Dolayısıyla, nasıl ki memurlar beş yıldır verdiği mücadele nedeniyle devleti kapıkulu olmaktan kurtulduysa, kamu işçisi de "devletin işçisi" olmaktan çıkmaya başlayacaktır. Gelişmeler bunu gösteriyor.

K. Erhan/İzmir

Polisan direnişi sürüyor

Polisan direnişi, bazen bekleyişler, bazen de çatışmalara dönüşen sıçramalarla sürüyor.

15 Mayıs ve sonraki süreç, komünistlerin mücadele dinamiklerini maddi bir kuvvete dönüştürmek doğrultusunda ilk öncü adımlarını attığı ve ilk anlamlı bağları kurduğu dönemdir. Yıllardır emeğini ve geleceğini bu iğrenç kölelik düzeninin çarklarına akıttığını sınıf içgüdüsüyle hisseden Polisan işçisi, direniş döneminde tüm kurumlarıyla sermaye devletinin sınıf düşmanı yüzüne tanık oldu. Sadece Polisan patronu Necmettin Bitlis'le değil, bir bütün olarak sermaye sınıfının çıkarlarını savunan devletle karşı karşıya geldi. Jandarmasıyla, siyasal polisi ve JİTEM'iyle, sermayenin yasaları ve mahkemeleriyle tanıştı. Yanısıra, sermayenin safında yeralan sendika bürokratlarını da karşısında buldu.

Polisan direnişçileri bu aynı süreçte, sermaye düzeninin, kendini ayakta tutmak için işçi sınıfı ve emekçilerin kırıntı halindeki hak ve özgürlüklerine dahi saldırıldığım yaşayarak gördü. Sermaye devleti çıplak bir emek düşmanlığı temeli üzerinde yükselen sınıf kimliği ile Polisan işçilerinin karşısına dikildi. Polisan işçileri de kendi sınıf kimliklerine sahip çıkarak komünistlerle birleşmeli, sermayenin ve onun devletinin karşısına örgütlü bir güç olarak çıkmayı başarabilmelidir.

K. Ersin/Gebze

Okurlardan / Yoldaşlardan...

Sosyalizm ve savaş

V. İ. LENİN

... Silahsızlanma savunucularının durumlarını daha yakından inceleyelim.

Bunların başlıca iddiaları, silahsızlanma isteğinin her türlü militarizm ve savaşa karşı savaşımın en açık, en kararlı ve en tutarlı ifadesi olduğudur.

Ne var ki silahsızlanma savunucularının en büyük yanılgıları da bu temel iddialarında bulunuyor. Sosyalistler, sosyalistlikten vazgeçmeksizin her türlü savaşa karşı olamazlar.

Birincisi, önce sosyalistler, ne eskiden, ne de şimdi, devrimci savaşlara karşı olamazlar. Emperyalist "büyük" devletlerin burjuvazisi tepeden tırnağa gerici kesildiler ve biz, *bu* burjuvazinin şimdi sürdürdüğü savaşa, gerici, köleci ve canice bir savaş gözüyle bakıyoruz. Ama, ya bu burjuvaziye *karşı* verilecek savaşa ne denir? Örneğin, bu burjuvazinin ezdiği ve bu burjuvaziye bağımlı halkların ya da sömürge halklarının kurtuluş için verecekleri bir savaşa ne denir? ...

... Emperyalizmin başlıca özelliklerinden biri, en geri ülkelerde kapitalist gelişmeyi hızlandırması ve ulusların ezilmelerine karşı verilen savaşımı yaygınlaştırması ve yoğunlaştırmasıdır. Bu, bir gerçektir. Bundan şu sonuç çıkar ki, emperyalizm, çoğu zaman ulusal savaşları körükler. ...

Emperyalizm altında her türlü ulusal savaş olanağını yadsımak teorik olarak yanlış, tarihsel bakımdan hatalı, ve uygulamada Avrupa şovenizmiyle birdir...

İkincisi, iç savaş da, öteki savaşlar gibi bir savaştır. Sınıf savaşımını kabul eden herkes, iç savaşı da kabul etmek zorundadır. Her sınıflı toplumda iç savaş doğal, ve bazı koşullarda sınıf savaşımının kaçınılmaz devamı, gelişmesi ve şiddetlenmesidir. Bu, her büyük devrimle doğrulanmıştır. İç savaşı kabul etmemek ya da görmezlikten gelmek, büyük bir oportünizme düşmek ve sosyalist devrimi yadsımak olur.

Üçüncüsü, sosyalizmin tek bir ülkede zaferi, bir çırpıda genellikle bütün savaşları ortadan kaldırmaz. Tersine, bu savaşları öngörür. Kapitalizmin gelişmesi, farklı ülkelerde hiç de düzenli olmayan bir biçimde yürümektedir. Meta üretimi koşullarında başka türlü de olamaz. Bundan da reddedilmez bir biçimde şu çıkıyor ki, sosyalizm, *bütün* ülkelerde aynı anda zafere ulaşamaz. Önce bir ya da bir kaç ülkede zafere ulaşacak, ötekiler bir süre burjuva ya da burjuva-öncesi dönemde kalacaklardır. Bu, yalnız sürtüşmeler yaratmakla kalmayacak, öteki ülkelerin burjuvazisi, sosyalist devletin utkun proletaryasını ezmeye bile kalkışacaktır. Bu gibi durumlarda savaş, bizim için meşru ve haklı bir savaş olacaktır. Bu, hem sosyalizm için, hem öteki ulusları burjuvaziden kurtarmak için girişilmiş bir savaştır. ...

Ancak, biz, tek ülkede değil bütün dünyadaki burjuvaziyi devririr, yener ve onları mülksüzleştirirsek, savaşlar olanaksız duruma gelir. Ve bilimsel açıdan şu en önemli şeyi görmezlikten gelmek ya da önemsememek, son derece yanlış -ve devrimciye hiç de yakışmayan- bir tutum olacaktır: burjuvazinin direncini kırmak - sosyalizme *geçişte* bu en güç ve en büyük savaşımı gerektiren bir görevdir. "Sosyal" vaizler ve oportünistler, geleceğin barışçıl sosyalizminin hayallerini kurmaya her zaman hazırdırlar. Ama bunları devrimci sosyal-demokratlardan ayıran şey, bu güzel geleceğe kavuşmak için gerekli çetin savaşımlar ve sınıf savaşları üzerine kafa yormaya yanaşmamalarıdır. ...

Teorik olarak her savaşın, politikanın başka araçlarla bir devamı olduğunu unutmak büyük yanılgıdır. Bugünkü emperyalist savaş, iki büyük devlet grubunun emperyalist politkalarının devamıdır ve bu politika, emperyalist dönem ilişkilerinin bütünü tarafından yaratılmış ve körüklenmiştir. Ne var ki, aynı dönem, ulusların ezilmelerine karşı savaşımı ve burjuvaziye karşı proletarya savaşımını da kaçınılmaz olarak doğruacak ve körükleyecek, ve bunun sonucu olarak da, önce devrimci ulusal ayaklanmalar ve savaşlar; sonra, burjuvaziye *karşı* proletarya savaşları ve ayaklanmaları; üçüncü olarak da her iki türden devrimci savaşların bir bileşimini vb. olanaklı ve kaçınılmaz duruma getirecektir.

Proletarya Devriminin Askeri Programı (Eylül 1916) başlıklı makaleden...